

ఆంధ్రప్రదేశ్

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ జూలై నెల 20 వ తేది సోమవారము.
ఆనందనామ సంవత్సర ఆషాఢ బహుళ ద్వాదశి ౧౨

No. 95
సంచిక ౯౫

శ్రీరామదాసుచరిత్రము

ఇయ్యది కొండపల్లెయనెడి గ్రామమునందు జన్మించి భద్రగిరియందు కైంకర్యముజేసిన గోపన్న యను పేరుగల రామ దాసుగారి వైభవమును తెలుపుచున్నది. ఇతను నియోగి బ్రాహ్మణుడు, శ్రీరామభక్తుడు. ఇంను భద్రాచలమాహావృత్తమును గోపన్నకు కల్పియ్యాడు. రామనామమంత్రము నుపదేశించుటయు శ్రీరామలవారి యనుగ్రహమువలన భద్రాచలమున తానీడు తహశీల్ పని నిచ్చుటయు, తహశీల్ పనిలో తాను సర్కారువైకమును వసూలుచేసి శ్రీరామచంద్రుని ప్రాకారములపయలు నిర్మించుటయు, బ్రాహ్మణసంతర్పణచేయుటయు, మొదలుగాగల విషయములుగలవు. ఇట్లు తానీడువైకమును ఆడిగినప్పుడు లేదనగా వారు చెరసాలయం దుంచిరి. అందు పదరానికప్తములననుభవించి తుదకు శ్రీరామనిధ్యానించుచు ప్రాణమును త్యజించుటకు నిశ్చయించిరి. శ్రీరామలక్ష్మణులు ఆరులక్షలవరహాలు తానీడుకు ఆరాత్రి తీసుకొనివచ్చి ఇచ్చి రక్షింపుచు కొని, శ్రీరామదాసుగారి కిప్పించి అంతర్ధానమైరి, తానీడు ప్రాంతకాలమున వైకమునుజూచి సంతోషించి శ్రీరామదాసువారిని పిలువనంపి ఆరులక్షలవరహాలు వారికి యిప్పించి శ్రీభద్రగిరియందు శ్రీరామలవారికి కైంకర్యమును జేయవని ప్రార్థించి సమీపమున నుండు గ్రామములను కూడా శ్రీరామలవారికి మాన్యముగా నొసంగెను. తానీడుతురకగా నుండినను భగవత్కృపాక్షయవల్ల లభ్యమనస్కుడై రామదాసు వారిని తమిళపురమున అనేకవిధములుగా ప్రార్థించెను. శ్రీరామదాసుగారు భద్రగిరి యందు శ్రీరామలకు ఒహవిధముల కైంకర్యములను జేసి వారు పంపిన దివ్యవిమానము నారోపించి, పునరావృత్తిరహితమైన మోక్షసామ్రాజ్యపదవిని పొందిరి. ఇందు భగవద్భాగవతులందుమాచి ఆనందించుటకై భద్రగిరియందు ప్రస్తుతముండు ఆలయమును, అందలి సీతా రామ లక్ష్మణుల ప్రతిమయు, రామదాసువారు కల్పియిన పాండిన నుపదేశమును, రామదాసునకు తానీడు తహశీల్ పని నిచ్చుటయు, రామదాసును భటులు తానీడుకడకు కట్టి తెచ్చుటయు, శ్రీరామ లక్ష్మణులు తానీడుకు ప్రత్యక్షమై ఆరులక్షలు తెచ్చియిచ్చుటయు, శ్రీరామలక్ష్మణులు తానీడువేషధారులై రక్షింప రామదాసునకు యిచ్చుటయు, రామదాసువారు ఆరులక్షలవరహాలు శ్రీరామలవారికి యిప్పించి కైంకర్యముచేయుటయు మొదలుగాగల అతి సుందరమైన 8 పటములును జేర్చబడి మేలైనకాలికో బైండు చేయబడియున్నది. దీనివల రూ. 0-12-0

వలయువారు:— ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెని, బ్రాడ్వే, మద్రాస్.

దినపత్రిక

—(౧)—

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

పత్రికయం దీక్రింది విషయము లుండును.

ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రోదేశభూదయమునకు సాధనభూతములైన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు, విద్యావ్యాపనము, వ్యవసాయవాణిజ్యవ్యవస్థలు, భాషాభివృద్ధిమొదలగు సకలోద్యమము లిప్రతికయందు స్వతంత్ర విధమున విపులముగా విమర్శింపబడును.

వార్తాపత్రి.

ఆంధ్రోదేశవార్తలు, పరరాష్ట్రవార్తలు, విదేశవార్తలు, మొదలగు సమస్తవార్తలను సకాలమున సంగ్రహముగఁ బ్రచురింపబడును. ఆంగ్లపత్రికాపేక్ష లేకయే సమస్తవార్తలను మెంటనేడీని యందు జదువుటకు వీలుండును. ఆంధ్రోదేశవార్తాపత్రిని సమకూర్చుటకై ప్రత్యేక ప్రతినిధు లేర్పాటు చేయబడుదురు.

చిత్రపటములు.

ప్రసిద్ధపురుషులయొక్కయు విషయములయొక్కయు స్థలములయొక్కయు చిత్రపటములును, చమత్కారచిత్రపటములును జనరంజకముగ ముద్రింపబడుచుండును.

రాజ్యాంగవ్యవస్థలు.

నిరంకుశాధికారమును తగ్గించుటకును ప్రజాతంత్రమును వృద్ధిచేయుటకును సాధనభూతములైన గ్రామవ్యవస్థలు, స్థానికపరిపాలనావ్యవస్థలు, రాష్ట్రీయవ్యవస్థలు, సార్వభౌమికపాలనావ్యవస్థలు, శాసనసభాసభల వ్యవహారములు నుచితరీతిని స్వతంత్రవిధమున దీనియందు జర్పింపబడును.

మతసాంఘికచర్యలు.

జాతిమతపక్ష పాతమునుబాసక సకలమతావలంబులును, అన్నిజాతులవారును, భిన్నాభిప్రాయములను గలవారును సభివృద్ధినిబొందుటకుదగిన యుద్ధారభావములును నాదర్శములును నిష్పక్షపాతబుద్ధితో వ్యక్తీకరింపబడును.

హైకోర్టుతీర్పులు.

జనోపయోగములైన క్రొత్త హైకోర్టుతీర్పులు, బోర్డునిర్ణయములు, క్రొత్త చట్టములు, ధర్మశాస్త్రమునకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశములును పత్రికయందు విరళముగా దెలుపబడుచుండును.

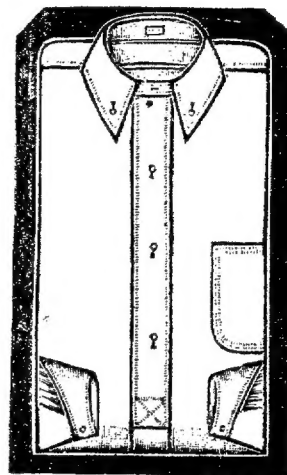
వ్యవసాయవాణిజ్యములు.

వ్యవసాయశాఖవారు చేయు విమర్శనలు, స్వదేశపరదేశముల లోని నవీన వ్యవసాయపద్ధతులు, యంత్రసాధనములు, లాభకరమైనపరిశ్రమ వ్యాపారములు, పరపతి సంఘములు, వానివలన గలుగులాభములు బహుధరలు మొదలగు విషయములు విరళముగా దెలుపబడును.

గ్రామవ్యవస్థలు.

గ్రామముల సుఖిస్థితి కవసరమైన గ్రామపరిపాలనము, పంచాయతీసభలు, పరపతిసంఘములు, గ్రామపారిశుధ్యము, వైద్యసహాయము, పనము మొదలగు విషయములు చర్చింప

ట్విట్ వస్తులు.



మొదటి కుటుంబ ట్విట్ వస్తులు
డ్రెస్ 1-కి రూ. 13-8-0
రెండవ కుటుంబ, 12-0-0
సాధారణ కుటుంబ 10-8-0
ఇంట్లో రంగులు
వస్త్రాలు 1-కి రూ. 2-4-0
వ్రాయు న వస్తువులు
మీరమెడ చుట్టూకొలత
యెంతో, అమ్మ నన్ని
అంగుళములో వ్రాయ
వలయును.

మీ యూరికి దగ్గరనున్న రైల్వేస్టేషను పేరు వ్రాయుడు.
లండను ప్రేసింగు కంపెని,

87/88 రత్నబజారుపేడి, మద్రాసు.

LONDON TRADING CO

37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

గ్రంథప్రచురణములు.

ఆంధ్రభాషయందు ప్రచురింపబడు ముఖ్య గ్రంథములు పంపింతులచే జక్కగా విమర్శింపబడి భాషాభ్యుదయమునకును జ్ఞానాభివృద్ధికిని దగిన సాధనములు సూచింపబడును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.



తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.
పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టిన
వనమూలికలచే హిందూదేశమంగు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నాడు.

పంచభాషచిటి చూచినానిన మోసము గలుగును.

నం. 212, మద్రాసు.

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, పో

ఇందుమతి పరిణయము.

ఇది యొక చక్కని కావ్యము. అజమహారాజు యొక్క వివాహపు కథ. సుప్రసిద్ధుడైన కుమార భూజటి మహాకవి ప్రణయము. శ్రీ నరసింహా పురాయానికిరము. కీర్తితి పేరి చీర్వరవిష్కృతము లెద్దరచిత పీఠికాలంకృతము.

వెల రూ. 0—10—0.

ఆంధ్రపుస్తక భాండాగారములకెల్ల నుచిత ముగను తదితరులకు వైమూల్యమునకును బంప బడును.

వలయువారు :—

**THE HEAD CLERK,
Musunur Estate,
NUZVID. (Kistna Dt.)**

ఆని వ్రాసినచో బడయగలరు.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మాకద్ద మీయింటి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్న పట్టణములో మాకండ్ల చవుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుర్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్చన్ కుర్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్చన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		13-8-0
మట్టరకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 8x4 అడుగులు		17-0-0
డిటో 5x8 28-0-0	డిటో మేలురకం	30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ పేముది		8-8-0
క్యాటలాగలో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.		
పి. ఎస్. పొన్నుస్వామి ప్రిన్ట్ అండుసన్		
కాలిఫోర్నియా 41/42 రాటన్ బజారుకిది, మదరాసు		

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిట్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్నేయల కుడ్యకంపబడిన ఆత్మరహితాగింపవలయును.

మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్ర మే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యపానము చేర్చబడ లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని గొన్ని బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చుంటుండును. ఈ ఆద్యుత్తమైన నేయిరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోదిట్ బహారు యిక్ష్మమని మీదగ్గిరినున్న నాపుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, 1/2 డౌన్సు ఆత్మరుగల పెద్దసయిబుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరులో మరగ బెట్టబడి ఘుమఘుమ ండుచుండు కార్డులు డెజిక్ 1-కి 0-8-0 వి. పి. ఖర్చునువారును భరించవలయును.

సోలు ఎకంటులు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ కమికల్ కంపెనీ, 155 జామా మసీద్, బొంబాయి.

మదరాసు ఏకెంటులు:—మెహత పురుషోత్తం మూ నెం 29, వై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు, ప్రవరు బజారుకిది.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు గ్రంథములు.

1. మాధవనిదానము:—నకలరోగములను గుర్తించుటకు వైద్యులకు మిగుల సుపయోక్తమగు గ్రంథము. వెల 3-0-0
2. పథ్యాపథ్యము:—ప్రతిరోగమునకును పథ్యములును అపథ్యములును అగు వస్తువులను బోధించును. వెల చందాదారులకు 0-12-0 ఇతరులకు 1-0-0
3. ఆయుర్వేద పరిభాష:—మందుల జేయుటకును వాని లోగల వస్తువుల భేదముల దెలిసికొనుటకును వాని తూనికల నిష్ఠించుటకును ఉపయోగించు నిట్టిగ్రంథ మిది వరకు లేదు. వెల చందాదారులకు 1-2-0 ఇతరులకు 1-8-0
4. అగస్త్యవైద్యము:—దక్షిణదేశపు వైద్యసాంప్ర దాయముల దెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0
5. వస్తీకర్మ:—పిచికారితోయు విధమున దీనివలన బోవువ్యాధులను దెలుపును. చందాకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0
6. శల్యతంత్రము:—దానినభ్యసించుక్రమము, శస్త్ర చికిత్స స్వరూపము, మొదల గు వానిం దెలుపును. చందాకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0
7. ఆయుర్వేదము:—ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాచీనత తంత్ర భేదములు, మొదలగు వానిని విపులముగ దెలుపును. వెల చందాకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

N. B. మాగ్రంథమాలలో ముద్రితము లైనట్టియు కాబోవు నట్టియు, గ్రంథముల నన్నిటిని కొనువారు చందా దారులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారు దరఖాస్తుతో 0-2-0 పంపవలెను. లేదా, వి. పి. తో వసూలుచేయబడును.

ప్యాకింగ్ పోస్టేజీకర్చులు కొనువారే భరించవలయును.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,
ఆయుర్వేదాశ్రమం. కార్మిటోక్, మదరాస్.

కండ్లకు చలువ జేయును.

మెదడుకు బలమిచ్చును.

ఎండవేడిమి దెలియకుండుట కుపాయ మేమి.

అమృతామలక తైలము.

ఇది యేమి జేయగలదు.

తలపోట్లను, తలనొప్పులను, మెదడునందలి వేడిమిని, అన్ని విధములగు తల నొప్పులను, నిజముగ అనేకులకు మాన్పినది. విద్యార్థులకు యోచనా పరులకు ప్రాణమిత్రము.

వెల బుడ్డి 1-కి రు. 0-12-0. బుడ్డి 12-కి రు. 8-0-0.

ప్యాకింగ్ పోస్టేజీ పేరు.

కోరువారికి క్యాటలాగు లుచితము.

వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యు,
ఏ. వి. యస్., ఏ. యమ్. బి.,
ఆయుర్వేదాశ్రమం, మదరాస్.

అధికముగా గోరువారు సమీపముగు రైలు స్టేషన్ దెలుపవలెను.

నర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సుంజీవివంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిరహస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్తము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును క్షుధ్రపరచి నరములకు పలుత్యమున్న దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశము చేయుటలో సుంజీవివంటిది. “నర్వజీవన్” ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధి యుకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16 కృష్ణప్ప మొదలిపేడి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్డ సులు వ గ యి రా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయున ప్పడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేర లేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గాని తేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

తాము దినపత్రిక చందాదారులలో, వారపత్రిక చందాదారులలో పాగిసినయెడల చాలసులువుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగ బడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపిన యెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగావ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇ ప్పడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వార పత్రికతో నవశ్యములేదని వారపత్రికపై అచ్చుతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంప వలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్నసొమ్ము దినపత్రిక చిత్రలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.



ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మఱియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు శుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపజచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో విధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్,
Dr. D. B. SAV

సవాడి, నం. 2. బొంబాయి
44 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

ఈ విషయము కడచిన తేదీ 16 తేదీని సభవారి
యూ.గో.వనములోనికి వచ్చియుండెను. వై వినియోగమునకు
గో.మ.స్థలము నొక చానిది, వీ.తె.క.నో. పట్టణమునకు వెలుపల

నిర్దేశించుటకు వీలుకలదాయను విషయమును గురించి రిపోర్టు చేయవలసినదని స్టాండింగ్ కమిటీవారిని గోరుచు సభ వారప్ప డోక్ తీర్మానమును చేసియుండిరి. కమిషనరులుచేసిన కొన్ని సూచనలకు గూడ మనసునందుచుకొని తొండియాల్పేటలో నుండిన ప్రాత ఫీల్డ్ ఎయిన్స్ మనుషులు, బేసిన్ డిస్ట్రిక్టు సహాయమునకు బోంబర్డ్ యెన్లకుందునట్టి బి. డిపోయను, బాడినావుల నందుటకై నూనా గృహములను కట్టుటకు బాగుగనుండునని, స్టాండింగ్ కమిటీవారు సిఫారసు చేసిరి.

అంతట పి. వి. దొరసామి మొదలియారుగారు కమిటీ వారి సూచనల కాక్షేపించుచు నిట్లనిరి. “ఫీల్డ్ ఎయిన్స్ మనుషుల సహాయమునకు చక్కని బంగాళా లనేకములు కలవు. అట్లు గోరాలను స్థాపించినచో దోమ లనేకము లుత్పన్నము లవును. అందువలన నీయిండ్లలోనుండు వారందరు నిండ్లనువిడిచి పోవలసివచ్చును. పడమరవైపున నేడైన నొక ప్రదేశమును కార్పొరేషనువారు నిర్దేశించిన బాగుగనుండునని నా యభిప్రాయము. ఇంకను ఒక యడమైలుదూరము పడమరగా పోయి నచో, ముంపు నేసిన మొత్తములో సగమునకే యనేకస్థలములు దొరకగలవు. కావున, ఫీల్డ్ ఎయిన్స్ మనుషుల డిపో కాక, నే కేడెన్ ప్రదేశమును ఏర్పరుపవలయునని కార్పొరేషను వారిని నేన గోరుచున్నాను.”

పి. ఎమ్. అప్పాసామిగారుకూడ స్టాండింగ్ కమిటీవారి సిఫార్సు నాక్షేపించిరి.

పి. త్యాగరాజుశెట్టిగారు కూడ వైవారివలెనే తమ వ్యతిరేకాభిప్రాయమును నడుపుచు, ఇట్లనిరి:— “ఇప్పుడు కమిటీవారి రేవ్యూచివస్థానము జాబ్బితవుయొక్క యుత్తర కొననుండి రెండుమైళ్ల దూరమందున్నది. అప్పుడలవారి యిండ్లకు సహాయమున నేడైన నొకస్థలము నేర్పరచుట యవసరము. అట్లు కాకుండిన, తమ యావులదూరము పెక్కుడనో యొకకాలముం దుంచి, తా మిండ్లయందు నిద్రించుచుండుటకు వీరు సమర్థులైంపురు.”

రావుసామెలు పి. పార్థసారథి మొదలియారుగారు, జాబ్బితవుయొక్క యుత్తరపుకొనకు నొకమైలున్నర దూర మందున్న వ్యాసరపాడిలోని స్థల మనుకూలముగ నుండునని నూచించిరి. అదియునుగాక, యచ్చటస్థలములు చౌకగా దొరుకునట; కాలలను నిర్మించుటకూడ మిగుల చౌకగానే సమకూడగలరట. కమిటీవారి సిఫారసును సభ వారి రామోదంపగూడదని వీరు చెప్పిరి. ప్రస్తుత మీ విషయమునుగురించిన చర్చను నిలుపు చేయవలసినదనియు, అనుకూలములైన స్థలములింకేమైన నేర్పాటుచేయు విషయ మాలోగించుటకై కమిటీ నొకదానిని నియోగింపవలెననియు వీరుకోరిరి. వీరి సవరణమును, ఎ. సి. పార్థసారథి నాయకుగారు బలపరచిరి.

జి. పి. నరేశ్వరగారు వైసవరణము నాక్షేపించుచు, స్టాండింగ్ కమిటీవారు తాము వైస్థలమును నిర్ణయించునప్పుడు తక్కిన స్థలములను గురించి యాలోచించియున్నా గుగావున వారి తీర్మానమును సభ వారందరింపవలయునని చెప్పిరి.

అంతట, పి. ఎమ్. కిరణ్దాస్ మొదలియారుగారు, అవుల కొరకు తొండియాల్పేటలో నొక సమానాగృహము నేర్పాటు చేయువిషయము నాలోచించుటకు గొంతకాలమువరకు నిలుపు చేయవలెననియు, వెంటనే పరిశ్రమ చేసిన డిస్ట్రిక్టు నొక పశువులకాల నేర్పరుపవలసినదనియు నొక సవరణము నుపసాదించిరి. త్యాగరాజుశెట్టిగారు సవరణము నంగీకరించిరి. సి. కి. రామస్వామి అయ్యగారుకూడ సవరణమున కనుకూలముగనే మాట్లాడి విషయము నొక నెలవరకు నిలుపుచేయ గోరిరి.

కమిషనరుల యుద్దేశములం దింకేమైన స్థలములుండిన చో వారిని కేటగొనిన బాగుగ నుండునని ఇ. ఆర్. ఆస్ఫు గారు నూచించిరి.

అంతట సవరణమును వోట్లకు పెట్టిరి. సవరణ మామోదింపబడెను.

వై. వేణు చెఱువులను పూడ్చివేయుట.

చెరువులను పూడ్చుట కగు వ్యయమునందు గొంత భాగము, సగమునకు పొచ్చకుండ పాతికకు అర్థకుండను, “మలేరియా గ్రాంటులలోనుండి వెసిడెంటుగారి యధ్యమ ప్రకారము కార్పొరేషను వారు భరింపవలెనని సిఫారసు చేయుచు, స్టాండింగ్ కమిటీ వారిక తీర్మానమును చేసి యుండిరి. ఈ తీర్మానమును గురించి సభవారందరు నాలోచింప దొడంగిరి.

వైసి డిస్ట్రిక్టు యధ్యమనది స్టాండింగ్ కమిటీవారికే పదతిరేక బాగుగ నుండునని జి. రంగాచారియర్ గారు పాదించిరి. దీనికి జి. పి. నరేశ్వరగారు రనుమలించిరి.

పి. వి. దొరసామి మొదలియారుగారు రిట్లనిరి. వై. వేణు చెరువుల ప్రస్తుత మిట్టి స్థితిలో నుండుటకు, చెరువుల హక్కుదారు లుత్తరవాదులుకారు. కావున వీరిని పూడ్చుట కగు మొత్తములో నేమాత్రమైన భరింపునని వారిని గోరుట సమంజసము కాదు. పూడ్చుట కగువ్యయము విస్తారముగ నుండును. చెరువును పూడ్చున కొర నిర్బంధించుటవలన, కార్పొరేషను వారిచేపై నాశము చేయవచ్చును.”

ఈ విషయముయొక్క విచారణమును మరల కమిటీవారి యొద్దకే పంపవలసినదని, రావుబహదూరు జి. నారాయణ స్వామిగారు సవరణము నుపసాదించిరి. త్యాగరాజు శెట్టి గారు దీని కనుమలించిరి.

అంతట చార్జరు నాయర్ గారిట్లనిరి. “ఈవిషయము మరల స్టాండింగ్ కమిటీవారియొద్దకేల బోవలయునో నేనెరుగ జాలనున్నాను. ఆలోచింపవలసిన విషయములు రెండుమాత్రమే కలవు. అందు, నేడేని యొకచెరువును బూడ్చుట యవసరమా కావా, యనునది మొదటిది. ఈ విషయమును మలేరియా అగ్గిను తీర్మానింప వలసియుండును. తర్వాత, పూడ్చుటకగు వ్యయములో నెంతభాగమును కార్పొరేషనువారు భరింప వలయును, ఎంతభాగమును చెరువులవారు భరింపవలెను, అను నది రెండవది. వ్యయమంతయు కార్పొరేషనువారి భరింపవలె ననుట కేవల మసంగతము. ఒక్కచెరువులను బూడ్చు విషయములోనే కాకుండ, నగరమందు రోతగానుండు ప్రదేశముల నభివృద్ధిచేయు విషయమునకూడ, జర్మనీదేశపువద్దతిని బొంబాయిలో నవలించియున్నారు. అదియేదన, ఆస్తికలవారు వీనికలయు పరికరములన్నియు సప్లయచేయవలయును; ఖర్చులో గొంతభాగమును మ్యునిసిపాలిటీవారును, కొంతభాగమును ఆస్తికలవారు భరింతురు; కార్యమువలన గలుగులాభము నుభయమును పంచుకొనెదరు. చెరువులు పూడ్చబడిన చోట్లలో నెల్ల, స్థలములధరు విశేషముగ పొచ్చినవి చెరువులను పూడ్చి నేనుటవలన, పూడ్చుటకగు వ్యయమునకంటె చాల నెక్కుడుమొత్తమును స్థలమునుండి రాబట్టుకొనుటకు వీలులేని ప్రదేశములు చెప్పవట్టిజములో నెక్కుడను లేవనియే చెప్పవచ్చును. సగము ఖర్చును కార్పొరేషనువారు భరింతుమనట చాల నాదార్యమనియే చెప్పవచ్చును. కార్పొరేషనువారు దీనికి సమర్థులైంపవలెనని స్థలభేదమునుబట్టివారు నేర్వేటులేట్ల నేర్పరుప వచ్చును.”

అంతట రంగాచారియర్ గారు రిట్లనిరి:— “చెరువులను పూడ్చుటమాత్రముచే నచ్చటిస్థలమునకు ధర పొచ్చించుట కెల్ల ప్పడును సాధ్యపడదు. అటువంటి విషయములలో, అన్ని సందర్భములకు వర్తింపవలయు మనము ఏ మాట నైన నిర్ధారించి చెప్పలేము. ఒక్కొక్క సందర్భముననుండు సంగతుల ననుసరించి స్టాండింగ్ కమిటీవారు ప్రత్యేకముగ నాలోచింపవలసియుండును. ఈ విషయమును స్టాండింగ్ కమిటీ వారే తిరిగి యాలోచింపవలయునని నా యభిప్రాయము.”

పి. సి. పార్థసారథి నాయకుగారు. “కార్పొరేషను వారు కొన్ని వేలరూపాయలను చెరువుల బూడ్చుట కుపయోగించుట యుక్తముగనే యుండుననియు, చెరువులు కలవారిపై దీనికిగ వ్యయమునం దేమాత్రమునైన ప్రోయట యవసరమనియు నాయభిప్రాయము.”

చెరువులవారు సగముఖర్చును, కార్పొరేషనువారు సగము ఖర్చును, భరింపవలసి యుండునని పి. జే. వీచ్ గారు రభిప్రాయపడిరి.

అంతట సి. సి. రామస్వామి అయ్యగారిట్లనిరి. “చెరువులను పూడ్చుట కగు వ్యయమును సాధారణముగ కార్పొరేషనువారే భరింపవలయు ననుమాట నేనంగీకరింపజాలను. చెరువులు దుస్థితిలో నుండుటవలన నగరమందలి ప్రజల యారోగ్యమునకు మిక్కిలి హానికరముగనుండును; అట్టియెడ చెరువుల బూడ్చుట కగువ్యయము నంతయు చెరువులకలవారే భరింపవలయు ననుటచే సాధారణముగ నన్యాయముగ నుండు ననుటకు వీలులేదు. ఏదో నిష్ణయముగ గొంతభాగమును ఆస్తి కల వారియొక్కవలెననియు, అట్లే కొంతభాగమును కార్పొరేషనువారిచేపై నొకవలెననియు, కాని ప్రత్యేకముగ నేడైన విషయమున ఆస్తికలవారి నెంతవరకైన భాగ్యతనండి తొలగించుటకు స్టాండింగ్ కమిటీవారికి స్వాతంత్ర్య ముండవలెనని యు, నాయభిప్రాయము.”

విషయమును మరల స్టాండింగ్ కమిటీవారియొద్దకే యాలోచనకై పంపవలెనని నీ సవరణము నంతట వోటుకు పెట్టిరి. సభవారిచే నామోదింపబడెను.

ఇంజనీరు పెట్రోలియము, కో, నాడికి స్థలము విక్రయించుట.

సి. పంపింగ్ స్టేషనుకొద్ద తండియాల్పేటలోనున్న ఆర్.

ఎస్. 466.2 సంబరకల స్థలమును తమకు 50000 రూప్యములకు విక్రయింప వలసినదని. కోరుచు వైకంఠేనీవారు దరఖాస్తు నంపుకొనియున్నారు. ఈ విషయమిప్పుడు సభవారి యాలోచనలోనికివచ్చి, తద్విషయము చాలవరకు చర్చనరిగినది.

వైస్థలమును విక్రయింపగూడదని పి. వి. దొరసామి మొదలియారుగారు చెప్పిరి. మరియు వారిట్లనిరి; “అస్థలము వికాలముగనుండి దానికొరకుగ ననుకూలముగు విధమున సముద్రముకూడ కలదు; దానిని ప్రజల విహారార్థము వినియోగించు కొనుటకు మిక్కిలి యవత్సరముండును. అచ్చటనొక స్నాన ములచేవు నైన నిర్మింపవచ్చును; లేకున్న నొక యుద్యానము నైన నచట నేర్పాటుచేయవచ్చును. ఈ ప్రదేశమున నొకనూనె తీటకమును స్థాపించినచో, పట్టణమందలి యాభాగమునకు మిక్కిలి నష్టముకలుగగలదు; మరియు కంపెనీ వారిచేదనును ధరకూడ యంత యధికముగలేదు.”

అంతట, జి. రంగాచారియర్ గారు రిట్లనిరి. “ప్రస్తుతము స్థలమునమ్ముట మంచిదా, లేక కొంతకాలము వేచియుండి ముందుకు ధరలుపెచ్చగలవు కావున ప్రస్తుత మాడ్చింపకపోయినను ఆర్థింపచే యనుకొనదగిన భావిలాభమును బొందుట మంచిదా, యనువిషయమును కార్పొరేషను వారిప్పుడాలోచింపవలసియున్నది. బోలెడధనమువెచ్చించి నగరమును కార్పొరేషనువారిభివృద్ధి చేయుచున్నారు. కావున, కొద్దిస్థలములధరులు అపరిమితముగ పొచ్చిపోవును. కొద్దికాలము వేచి యుండిన, ప్రస్తుతము వచ్చుధరకంటె ద్విగుణమా, కనీసము ఇంతటికంటె చాలవర కధికముగనో, ముందుకు రాగలదా యనువిషయమును సభ వారిలోచింపవచ్చును. ఈ విలువగల భూమినిప్పుడు వదలుకొనుట మంచిదికాదు. వై కంపెనీవారికే 10, 15, సంవత్సరముల వరకు, సంవత్సరమునకు 1000కాని 1500కాని రూప్యముల కిస్తునేర్పరచి, కవులుకొచ్చుట లాభకరము!! ఈభూమి కార్పొరేషను వారికి పనికిరాదని వీరు నూచింపలేదు. కావున, దీనిని విక్రయింప వలదనియు, కవులు కొచ్చుట యుక్తమని వీరుచెప్పిరి.

జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారు వీరి యభిప్రాయముతో నేటిభవించిరి.

స్థలమును విక్రయించుట కాని కవులు కొచ్చుటకాని కూడదనియు, దానిని కార్పొరేషనువారే యుంచుకొని జరల యభివృద్ధి ప్రకారము వినియోగింప వలెననియు, పి. సి. పార్థసారథి నాయకుగారు తమ యభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించిరి.

ఈ సవరణను వోట్లకు పెట్టిగా, సభవారిచే నిరాకరింపబడెను.

విక్రయము బహిరంగముగు వేలములో జరుగవలెనని యు, ఒక రివిన్యూ అగ్గిను ద్వారా జరుగవలెననియు, పాట 50,000 తో నారంభము కావలెననియు, జి. పి. నరేశ్వరగారు రుపపాదించిరి. ఇది క్రమప్రకారము మరయొకరిచే ననుమతింపబడి, తుదకు సభవారిచే సంగీకరింపబడెను.

మద్రాసులోని నీటిసప్లయ.

కే. సి. దేశికాచారియర్ గారి దిగువ తీర్మానము నుపసాదించిరి:—

“1914 సం॥ ఏప్రిల్. 16, 17 తేదీలలో, నగరమందలి నీటిసప్లయ నిలిపి వేయబడుటచే నగరవాసులకు మిక్కిలి కష్టమును ఇబ్బందియును కలిగియుండెను. ఇట్లు జరిగినందులకు, దమకుల గాధమగు నసంతృప్తిని కమిషనరులు రికార్డునందుంచుచున్నారు.”

తీర్మానమునుపాదించుసందర్భమున, నీనొక దీర్ఘ మగు నుపన్యాసముచేయుచు, రిట్లనిరి:— “నీటిసప్లయ నిలిపివేయు విషయమున, నుత్తరవాదులుగ నుండువారికొకటి మహాలోపమునెడ జనులకు గల్గినయోగ్రహము నీతీర్మానము శాంతవచనముల వ్యక్తీకరించుచున్నది. ఏప్రిల్ లో జరిగిన సభాసయమున, జరిగినదానికి కేష్టిగాలిచ్చిన సమాధానమును ప్రజల కెరింగించుటకై ప్రకటింప నెంచితి నేకాని, తీర్మానమే యవసరమని చెప్ప బూనియుండలేదు. కాని, అగ్రాసనాధిపా! మీరును మిమ్ము నుబట్టి దొరకనువారును, ఈవిషయమునంత తేలికగా భావించుటజూడ, ఈతీర్మానము నుపసాదించుటయు, ఈవిషయమునకు సంబంధించిన కొన్ని సంగతులను నాతోడి కమిషనరుల యెదుట పెట్టుటయు నత్యవసరములని నాకు దోచుచున్నది. ఇంతియ కాక, నీటిసప్లయపను లింకను జరుగుచు నేయున్నది! ఇంకను అనేక దీర్ఘ సంవత్సరము లిట్లే జరుగుచునుండవచ్చును; పన్ను లనిచ్చు దురదృష్టవంతు లిట్టి కష్టముల నేక్షణమైన బడకలసి యుండును. ఏప్రిల్ లో మనము చూచుచుండ జరిగిననొప్ప పొరపాట్లను మరల వీరు చేయకుండునందురను తలంపుతో, నీ తీర్మాన మవశ్య నుపపాదనయమే యని నాయభిప్రాయము. మేష్టిగాను తర్వాతనిచ్చిన సమాధానమును కొన్ని పుత్రికలలో

ప్రకటించియున్నాడు. కానికొట్టి, 1½ అంగుళము మందిమును 45 అనుగుల పొడవునకు ముద్దుముమును కొనుగోలినవచ్చి నదనియు, ఆ యినుమైనను ఆంధ్రులకు అగు ప్రదేశములలో లేకుండెననియు, దీనినంతటిని ముందెన్నడును కొనుగోలిన కష్టమందగ్గ మేర్పడిన దనియు తెలియజేసినారు. సాధారణముగ గొట్టులులందును దాని కంటె యీ గొట్టులందుల యినుము ఎక్కువ, గట్టియు దృఢమగునండినట్లు నీటికి దెలియవచ్చునట్లు. పూర్వపు దినములలో ఈ కార్యోపేషను తరచుననుచేయుటకు కార్య నిపుణులగు వారెవరును లండునులో లేకుండెదలట స్పష్టము. వైకారణము వలన ముంగు వీరన కొనిన దానికంటె నెక్కువ కాలము అధికముగ గట్టుముగను బని చేయవలసి వచ్చినది. ఇట్టి సందర్భములలో నీటి స్పష్టత నిలిపివేయవలె ననుట తప్పని సంగతియే. అరికితము లగు కారణములచే గలిగిన యాలస్యమునకు మన మెవరిమై దోషమారోపించ జాలము. కాని, నేనైనను ప్రజలైనను దోషముని చెప్పనజేయన, ఇట్టి యనీక్షితములగు సందర్భము లేర్పడుట కవకాశముండుటయే ప్రజలయొక్క సౌఖ్యమును నీలును-ఇటువంటి విషయములలో బ్రధానములగునే తలకురేని ప్రధానములగు నుండవలయుననియు నాయభిప్రాయము (ప్రాయము) కార్యముల నిర్వహించు నుద్యోగులు ముందుగ జాగ్రత్తపడవలసిన సందర్భములు కొన్ని కలవు. వీనినే వీరిపుడు పేక్షించియుండుట యుపయోగ విచారకరము. నీటి స్పష్టత నిలిపివేయవలసినది ప్రకటనము చాల నాలస్యముగ జేయబడినది. దప్పుకొట్టి చాటించుటవలనను, కరపక్షముల బందిపెట్టుటవలనను నీటియాపుడల విషయమును జనల కెరింగించుట కేర్పాట్లు జరుగవలసియుండెను. ప్రకటనమందు సాయంకాలము 7 గంటలనుండి యుదయము 5 గంటలవరకును స్పష్టత నిలిపివేయవలసిన యుండగా సాయంకాలము 4 గంటలకే నీరు కొంతవరకు నిలిచిపోయినది. ప్రకటనములో తిరువల్లిక్కోటి చేరియుండకపోయినను, అచ్చటగూడ నీటిని నిలిపివేసినారు.

ప్రకటనములేకుండ నీటిని నిలిపివేసిన విషయమును గురించి ముచ్చటించుచు, వీరిట్లనిరి:—“నగరమందలి యేయే భాగములకు నేయే గొట్టులవ్వారా నీరు పోవుచున్నదో కార్యనిర్వాహకు లెరుగకుండలేని, నగరమందంతయు నీరు నిలిచిపోవునని ప్రకటించినవైనను వాగుగనుండి యుండును. అట్లేవో, తిరువల్లిక్కోటిలో నుండువారు ముందుగనే జాగ్రత్తపడి, నీరు నిలువ యుంచుకొనుటకు నేర్పాట్లుచేసికొని యుండెడివారు. నగరమందంతయు నెక్కువజన సంఖ్యకల భాగములలో తిరువల్లిక్కోటి యొకటని మనము జిప్తి యుంచుకొనవలయును. చెరువులును బావులును పూడ్చివేయు విషయములలో కార్యోపేషను వారిటవల చాలాద్రోహిని కొనుచున్నాడు. వైకేటు చెరువులను బావులను పూడ్చివేయవలసినదని నిర్దేశించుచున్నాడు. నగరమందలి నీటిస్పష్టతని నిలిపివేయవలసినపుడు, వైసంగతిని బట్టియైన వీరు తగు పాప్యరికతో ప్రవర్తించవలసి యుండెను.

నీటికలుపుచే జనులు బాధపడుచుండిన యాదినములలో, మద్రాసుకు బుబ్బలెనోల్ ఆస్పత్రియన్నగు ప్రదేశములందున్న చెట్లకు బోయుటకును మాంటుగోడ్డు మున్నగువోట్లను తొడుపుటకును బంధకొలది నీళ్లను బంపియుండిని మొరజెల్లుకొనుచు కొందఱు లేఖలగుడ పంపుకొని యున్నారు.

ఈవిషయముగో దమకుగమము కలిగినట్లు జనులు కనుపరచి యుండలేదనియు, కార్యోపేషను ఆగీసుకు వచ్చిన తెలివోను వార్తలనుబట్టి జనుల మనములు కలత జెందినట్లుగ వడలేదనియు, దొరతనమువారికి దెలియజేసి యున్నాడు. కార్యోపేషను ఆగీసుకు ఈ తెలివోను వార్తలను పంపిన దెను? 16-న తేది సాయంత్రము 4 గంటలనుండి 18-న తేది యుదయము 9 గంటల వరకును ఒకచుక్క నీలైనను లేకుండ బాధపడుచుండిన వేలకొలది జనుల యభిప్రాయముల నీ వైద్య మనుష్యులు తెలియపరచుండిరా? త్రాగుటకు ముగ్గురినిసాలికి వారి నీరే యాధారముగా గల పశువులు వేలకొలది యున్నవి. మిల్లులలోను ఫ్యాక్టరీలలోను పనిచేయుచుండు జనసహస్రములకు మధ్యాహ్న భోజన సమయమందు వీధులలోనుండు కొలొయిల నీరుతప్ప వేలు ఆధారమేదియు లేదు. మోటారు బండ్రోగో నలివేగముతో బోవుచుండు మీకు, దురదృష్టవంతులగు నీ పనివాండ్రో నోరులనుండి వెలువడు తిట్లు వినుపడలేదు కాబోలును. ఎట్లు మనసును సుమధానము చేసికొంటిరో నాకాశ్చర్యమగు చున్నది. పన్నులను జెల్లించు ప్రజలకు నాగ్రహము కలుగదనియు సంక్షోభము కలుగలేదనియు, మీరెట్లు సుమధానము చేసికొంటిరో! ఈ విషయమున మీ కెట్టి నిర్ణయము కావలయును? అల్లగురు తిరుగువాల్లును, హైడ్రోపార్కు కల్లోలములు మీకు గావలయునా? ప్రకటించబడిన గంటల ముందుగనే నీరు నిలిచిపోవుటవలనను, అసలు ప్రకటనమే లేకట్టి స్థలములలోగూడ నీరును ఆవిరేయివలనను, మీరు కనుబరిచిన కార్యనిర్వాహకత్వమునకును సమర్థతకును జనులు మిచ్చును మెచ్చుకొనిరి కాబోలును. ఈ విషయమున గ్రహముగ విచారణమే జరిగినచో, నీటిని నిలిపివేయువలన జనులయందవలసివలయునగు నాగ్రహ సంక్షోభములు కలిగియుండినట్లు స్పష్టము కావలదని నాయభిప్రాయము. ఓ. ఎమ్. ఆపొనాను పిళ్ళైగా రీతిర్యామను కనుమ తించుచు, నీరు నిలిచిపోవుటవలన జనులకు చాల బిబ్బంది కలిగియుండెనని చెప్పిరి.

అంతట ఏ. సి. పార్థ సారథి నాయకుగారు:— “జనులకు బాల ఇబ్బంది కలిగినదను మాట విశ్వముమేకాని, అదియంతయు జనులు ఓగ్గుతో ననుభవించిరి. ప్రస్తుతమందు, సమస్తమును దృష్టికరముగనే జరుగుచున్నది. కావున నీ తీర్మానము నాపసంహరించుచు యుక్తమని నాయభిప్రాయము!”

అంతట తీర్మానము వోటుకుజెట్టిరి. ఆనెట్లు దీనికి ప్రతికూలముగ తమ వోట్లుచ్చుటచే తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

కార్యక్రమ ప్రత్యేకమందలి తక్కిన తీర్మానములను రాబోవు సభలో నాలోచించుటకై నిలిపివేసిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

ఆవనిగడ్డ పోలింగు

[మాసత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి]

ఆవనిగడ్డ జులై 16:— బందరు తాండాకాబోర్లలో చేరిన చల్లపల్లి సర్కిల్ మొదలుయొక్క పోలింగు ఆవనిగడ్డ తాండాకా కచ్చేరీలో నిన్నటిరోజున జరిగినది. ఈ సర్కిల్కు 122 వోట్లు గలరు. అందులో 50 మంది హాజరు వోట్లు యిచ్చినారు. ఈ మొదలుపరికి దరఖాస్తు చేసిన అయినగురు క్యాండిడేట్లలోను ఒక్కరుమాత్రము వోట్లను సంపాదించుటకు ప్రయత్నము చేసినట్లు కనిపించు చున్నది. మరియొకరు వచ్చి యుండిరాని వోట్లతో మాట్లాడి యుండలేదు. తనకు వోటునిచ్చుటకు వోట్లను కోరి యుండలేదు. తక్కిన ముగ్గురు క్యాండిడేట్లు పోలింగుకు రాకలేదు. వచ్చిన వోట్లందరు అతిసంతోషముతో నుండిరి. వారిలోవారు మాట్లాడుకొనిన సంగతులు విక సాంపుగానుండెను. ఒక గుంపుదగ్గరకు పోగా వోటుండు యేమిటి పోలింగు అంటే యేమిటి తాలూకాబోర్డు మొదలుపరికి జీతమెంత? అని యీ విషయముగా చెప్పుకొనుచుండిరి. నాలుగడుగులు సాగి మరియొక గుంపుదగ్గరకు పోయిమాటలువినినగా మొదలుగ జీతములేదు బహుమాత్రము వచ్చుననియు, జీతములేక పోయిన ఈపని యెంచు కనియు, మర్యాద నిమిత్తమే యుండువచ్చుననియు ముచ్చటించు కొనుచుండిరి. మఱి కొంత దూరమున నింకొక గుంపుదేరి పగోపకారముచేయుట కనియు దబ్బుఖర్చు పెట్టవలె నాయనియు, సొంతదబ్బు ఖర్చు పెట్టకుండ తాలూకాబోర్డు దబ్బునిచ్చి జనోపకారము కార్యములు చేయించవచ్చుననియు చెప్పుకొనుచుండిరి. వీని తగ్గిలు మనకు తెలియదని కొందరును, చెప్పువా రెవరును కనుపించలేదని మరి కొందరు నీ విషయగ చింతలపలుకులకలె మాటలాడుచు చెట్ల క్రిందను కచ్చేరీ పసారాలోను మఱికొందఱు కాలముగడపిరి. తెలుపు నలుపుకము గడ్డము, నల్లనికోటు, వంకరచీరకగా చుట్టుబడిన తెల్లతల పడ్డ గల మనుష్యులొకడు ఇల్లుఅటుచురుకుగా తిగుచు, వోట్లను బిలుచుచు కొందరితో నెక్కువగను మరి కొందరితో తిక్కునగు మాటలాడుచు వోట్ల నిమిత్తమై ఎక్కడలేని తాపత్రయము పడుచుండెను. ఈయనకు సుమారు 50 సంవత్సరములు వైగానుండును. ఎన్నడును నేనయ్యవోమునందును బయటకువచ్చినట్లు కనుపడదు. సాలుకురు. 150. రూ కన్ను చెల్లించుటకు, మదకీయన కెక్కువవోట్లు వచ్చినట్లు చెప్పినారు. మేరువిచారించగా బట్టి అత్యున్నగారని చెప్పినారు. అత్యున్నగారు మామ సంతోషించుచు అందరును తనలే వోటు లిచ్చిరి చెప్పుచుండిరి. వోట్ల పెట్టెను ఒక డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు స్వేచ్ఛ వేసియుంచిరి. కెక్కురుగా హాజరున్నవోట్లందరును పిలువబడి యింటోవల సంతకముచేసి, కనుమైన వ్రాయబడిన పేర్లలో ఒక్కటి తప్ప మిగిలినవారి నని

టిని కొట్టివైచి, ఆకాశిమును ఆనెట్లవై గంధము గుండ లో పలికి అతిరహస్యముగా వదిలి వచ్చుచుండిరి. ఈతండు క్రొత్త గనుండుటచే వోట్ల కందరకువింతగనుండెను. తరువాత నీవోట్ల నెట్లవైక తేల్చి క్రొత్తగట్టుచుట్టి స్వేచ్ఛవేసిరి. వోట్లకందరు ఆటించి స్వేచ్ఛవేయబడినది. సామ్యుకావప్పు డింతిబువోట్లవైల యిరి కొందరును, తిహాజ్జురుగా రావోట్లను తీసి దానిపక్ష్యన సానమెందుకు జెప్పలేదని మరికొందరును, 24 మైళ్ల దూరము నన్న డిప్యూటీకలెక్టరు గారిచే యీ అధికారముండుట అనన సమయి వలనకలుగింపుట జరిగిరి. మొత్తమున నీపోలింగులెంత జయప్రథముగనే జరిగినది. ఈవోట్లలో చాలమంది నడువు రానివారైనను సర్కారు ఉద్యోగియునుకాని వారిని నైసిడెంటులుగా చేయవోట్లను వచ్చినప్పటినుండియు, ప్రజలకెక్కువ అనుకూలములు కలుగుచున్నవనియు, కొందఱు నడివీరి కాని, యిట్టి సమయమున ప్రముఖులగు వారిలో నిక్కొకరైనను వీరి బాధ్యతలను గూర్చియు, తమ తాండాకాకు చేయలిక్కిన యపకారములను గూర్చియు తెలియజేయుటకై వచ్చియుండలేదని తెలుపుటకు మిక్కిలి చింతించుచున్నాను. కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారు కూడ నీటి యవకాశములను బోగొట్టుట కొని నియును.

ఆంధ్ర మహాజనసభ.

ఉపసంఘమువారి తీర్మానములు

స్వకీయ విలేఖకుని యొద్దనుండి.

ఈనెల 18 తేదీని దెవవాడలో ఆంధ్రమహాజనసభ యొక్క కార్యనిర్వాహక సభ్యులసభ జరిగెను. విజయూరి భావనాచార్యులు, భోగరాజు పట్టాభిరామయ్య, కల్లూరి నాన్నారాయణరావు, రాసు మాధవరావు, కేసగపల్లి రామస్వామి, వెద్దిగొట్ల వీరయ్య, చల్ల శేషగిరిరావు, కొంప వెంకటప్పయ్య, గొం. వెంకట రామచంద్రరావు, ఆ. కాశేశ్వరి రావుగారు, సభకు విచ్చేసిరి. ఆసంతము విజయూరి భావనాచార్యులు గారు అగ్రాసవాధిపతిగా నేర్పరుపబడి యీ తీర్మానములు చేయబడినవి.

1. కొన్నికట్టల గురునాథముగారి యకాల మరణము నకు ఈసభవారు మిగుల వగచుచు ఆయన ఆంధ్రోద్యమము నిమిత్తముమాసిన స్వార్థత్యాగమును ఉగ్రుడించుచు ఆయన పడినశ్రమకు ఈసభవారు కృతజ్ఞతను దెలుపుచు నీ తీర్మానమును వారి కుటుంబమువారికి తెలుపునట్లు తీర్మానించుచున్నారు.

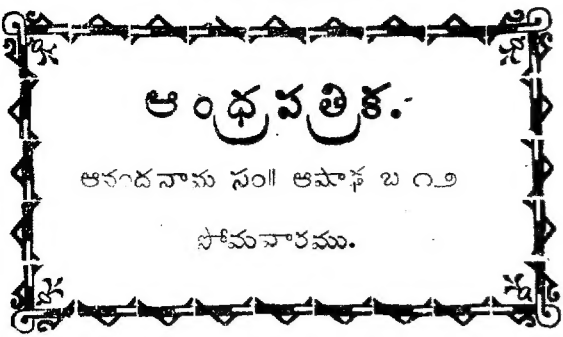
2. ఆంధ్ర మహాజనసభ కార్యనిర్వాహకులకు సంవారకార్యదర్శి పోకరిని నెల 1 కు 100 లకు మించని ప్రతి ఫలమును గౌరవా ముగా నిచ్చుపడతినై, నేర్పరుచుట గాన వశ్యకమనియు, అట్టివారి నిమిత్తము దరఖాస్తులకొకరు ప్రకటనచేసి రాబోవుసభలో దరఖాస్తులను నవేదించుటకును తీర్మానించుచున్నారు.

3. ఆంధ్రసభ నిమిత్తము వేయబడిన విరాళములను నమూనాచేయుటకు కార్యదర్శులకు అధికారియిచ్చుచు నమూనా కాబడిన సామ్యులు కొంప వెంకటప్పయ్యగారే ముగ్రాను బ్యాంక్లోగాని, నేమింగు బ్యాంక్లోగాని, లేనియెడల కృష్ణాడుడిపోట్లలోగాని, కరెంటు బ్యాంక్లోగాని, నీలునుజిల్లీ నీలువజేయుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

4. తెలుగుజిల్లాలలో సహకార సంఘస్థాపనామ్య, ప్రాథమికవిద్య, గ్రామపారిశుధ్యము నిమిత్తము పనిచేయుచున్న హిందూశతశతక సంఘసభ్యులలో పోకరిని వి. కౌ. కట సుబ్బయ్యగారు చేయు ప్రయత్నముల కేసంఘమువారు ఆమోదించుచు లేకుంటి ప్రోత్సాహమును ఆకర్షణముని తీర్మానించుచున్నారు.

5. ద్వితీయాంధ్రమహాజనసభలో ఆంధ్రులకు ప్రాతినిధ్యముగా జేర్చుకొను విషయమై తీర్మానించబడిన పడిన తీర్మానమును దరచనమువారికి నివేదించుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

6. ఆంధ్ర నేతకసంఘమునకు కావలసిన నిధులను లేయనచేయుటకై విజయూరి భావనాచార్యులు, ఉపసంఘముగా వేర్పరుచు వెద్దిగొట్ల వీరయ్యగారు, ఉపసంఘముగా వేర్పరుచు కె. రి.



మైసూరులో స్వపరిపాలన.

మన స్వదేశసంస్థానముల యందలి ప్రతిష్ఠా పణుల అన్నివిధములను బ్రతిఱు పరగజాలాని ప్రతిష్ఠాపనలను బోలి యుండుట సాధారణము. ఒక్క బరోడా యందు మాత్రము కొన్నికొన్ని విషయములలో మనపరగజాలకు మాగ్గదగ్గకము లగు ప్రతిష్ఠాపన లేర్పడియున్నవి. ఆభివృద్ధి పర త్వములో నాసంస్థానమునకు రెండవదిమై పేరు గొంచుచున్న సంస్థానము మైసూరు. ప్రస్తుతపు దినానుగారి యాధిపత్యమున విశేషపరిశ్రమ ప్ర యత్నింపబడుచున్న ను నిజమునకీసంస్థానము బరో డాతో పోల్చదగినంతస్థితి కింకను రాలేదు. మన పరగజాలయంతస్తుకైనను కొన్నికొన్ని విషయ ములలో నభివృద్ధిచెంద లేదనియే చెప్పవలసి యు న్నందుకు చింతిలుచున్నాము. స్వపరిపాలనావిధా నము మనవిధానమే యచ్చటను నెలకొనియున్నది. మ్యునిసిపాలిటీలు, డిస్ట్రిక్టుబోర్డులు, యూనియను లు అధికారశాఖవారికి లోబడి పనిచరుపుటయే ఇచ్చటను అచ్చటను స్వపరిపాలనకు బునాది. కడ చిన సనత్కర్తపు రిపోజులను బట్టిచూడ నీకొద్దిపాటి స్వపరిపాలనమైన మైసూరుసంస్థానమున మంచిస్థితి యందున్నదని చెప్పుటకు ఏలులేదు. మ్యునిసిపాలి టీలుసంఖ్యకు 89. ఇందులో రెండు కడచిన సన త్కర్తములోనే ఖాయమయినవి. అన్ని మ్యునిసిపలు కాన్సిలులలోను సభ్యులసంఖ్య 1028. ఇందులో ప్రజానిర్వచితములు 151. ప్రభుత్వమువారిచే నేయ వితులయిన అధికారులు 371రు, తక్కినవారులన ధికారులుఅనగా 506 గురు. మనపరగజాల యధి ప్రాయానునాము ప్రభుత్వమువారు నియమించు ననధికారులును అధికారపక్షమువారినియే గ్రహిం పవలసియున్నందున ప్రజాప్రతినిధులు నూటికిపదు నైగుగనైనలేరు. డిస్ట్రిక్టుబోర్డు తాలూకాబోర్డు ల నికమాదినను సీతీతి తీర్మానమే ఫలితమగుచు న్నది. కడపల యూనియనులలోగూడ సభ్యులసం ఖ్యలో నిష్టికై పరిత్యము లేకున్నను కార్యనిర్వహ ణమున నధికారప్రాబల్యమే కాననచ్చుచున్నది.

1913లో పనిచేసిన డిస్ట్రిక్టుబోర్డులు 8. తాలూకాబోర్డులు 77. యూనియనుపంచాయతులు 242. డిస్ట్రిక్టుబోర్డు సభ్యులసంఖ్య 210 ఇందధికారసభ్యులు 184గురు, అనధికార సభ్యులు 26గురు. తాలూకాబోర్డుసభ్యులసంఖ్య 1140. అధికారులు 368గురు, ప్రభుత్వవియమితాధికారులు 414 గురు, ప్రజానిర్వచితములు 358గురు. యూనియను పంచాయతులలో 567గురుధికారసభ్యులు 1,388గురు అనధికారసభ్యులునుండి.

9 తాలూకాబోర్డులలో నధికారసభ్యులుసభలకు హాజరుగుట కట్టచుయినది. యూనియను పంచాయతుల కధ్యక్షులు అమిల్దారులనబడు ప్రభుత్వాధికారులే యగుటచేత వారు పెక్కు యూనియనులకొక్కటే మా కీడవి నధిష్ఠించుచున్నారు. ఈకారణముచే 79 యూనియనులుమాత్రము నియమితసంఖ్య సభలకు అనగా 12 టిని కూర్చు గలిగినవి. 37 యూనియనులలో పంచాయతీసభలు జరుగలేలేదు. సభలుజరిగిన నాలుగు యూనియను లలో సభలకొక్క యధికారసభ్యుడయినను రా లేదు. అధికారసభ్యులు మ్యునిసిపాలిటీలలో నిట్టి యలసతయే చూపియున్నారు. తొమ్మిది మ్యునిసి పాలిటీలలో ననధికార సభ్యులు సభలకు తప్పక హాజరుగుచుండ నధికారసభ్యులు తలచూప

నైన నిష్పవడలేదు. ఒక్క సభలకు హాజరుగుదిన యముననే కాక యితరవిషయములలో ననేకము లలో గూడ నధికారసభ్యులు సోమరితనము కను పరచియున్నారు. జిల్లాజిల్లాకు నేర్పడియుండు ఫినాన్సు కమిటీ ఒక్కజిల్లాలో నైనను వరుసతప్పక నెలనెలకు చేరి పనిచేయలేదు. ప్రభుత్వమువారు బావులు మున్నగు పనులకై గుచ్చిన ద్రవ్యము ఉపయోగపడక యూరక నిలిచిపోయినది. ప్రభుత్వమువారు అధికారులు తగిన శ్రద్ధతీసికొనలేదని సూచించినారు. మ్యునిసిపాలిటీలలో రోజులెక్కలు పెట్టుటయందను రిశీదులు సిద్ధముగా నుంచుట యందును నేమాత్రపు జాగ్రత్తయు తీసికొనబడ లేదు. ఆరింటిలో తప్పుడులెక్కలు వ్రాయబడి విచారణకు వచ్చియున్నవి.

ఇస్టిస్థితిలో ప్రజలు స్వపరిపాలనా సంస్థాపనల యెడ నుత్సాహము చూపలేదనిన నేమి వింత? రెండు మ్యునిసిపాలిటీలలో నిర్వచనము విజయము కాలేదు. నిర్వచనములు జరిగినచోటనైన నిర్వచ నాధికారముగల పృజలలో సగపాలుమాత్ర మా యధికారమును వినియోగించుకొనినారు. ఒక్క బెంగుళూరు మునిసిపాలిటీకి మాత్రము రాజభూ షణ దివాన్ బహద్దరు పుట్టర్న శెట్టిగారు అనధికారాధ్యక్షులుగ నేమింపబడినారు. ఇదియు ప్రజా నిర్వచనముగ కన్పించలేదు. అన్నియుబట్టిచూడ ప్రభుత్వపువారిసేవలో నుండునధికారులు మేమిది వర కనేకపర్యాయములు వ్యక్తపరచినట్లు అసమగ్ధు లో నిగంకుశులో యయి యున్నారు. ఈ లోప మును మాన్పినగాని ప్రజకును వాణికిని స్నేహిత ము కుదిరి పని నడువజాలదని నమ్ముచున్నాము. యూనియనుల విషయమున ప్రభుత్వమువారే జాగ్రత్తపడి సంస్కారములు తెచ్చి నిజమగు పరి పాలనాధికారము ప్రజకిచ్చుటకు యోజించు చున్నారట. అదియే తాలూకాబోర్డులకు జిల్లా బోర్డులకు మ్యునిసిపాలిటీలకును గూడ సరియైన మార్గమని మాయభిప్రాయము. అసమగ్ధాధికారుల మోచేతికిందపడియుండ ననసరములేని స్థితియందు ప్రజాప్రతినిధుల నుంచి నచో నొక్కమైసూరు సంస్థానముననేకాదు, నాగరక ప్రపంచమున నెల్లెడలను కార్యధురీణులు బయలుపడగలరు. ఈవిషయమును గుర్రెజి అధికారశాఖను సంస్కరించి స్వపరిపాలనయొక్క బునాదులను విశాలము చేసి మైసూరిని నభివృద్ధిభూమి యను ప్రతీతిని మహారాజుగారును వారి సహాయకులును నిలువ బెట్టుదురని నమ్ముచున్నాము.

హైందవ విద్యార్థుల మేలునకయి నై. ఎస్. సి. ఏ పద్ధతిని నేర్పడిన నై. ఎస్. ఐ. పి. బాగుగా పని చేయుచున్నదని వ్రాయుటకు సంతసించుచు న్నాము. సభాభవనము సంస్కరింపబడి కట్టబడుచు న్నది. జూబిలపురులో రెండు విద్యాధివసతి గృహములును, తిరువల్లి క్లెజ్లో నొకటియు నిండిపోయి నవి. ఛేతుపేటలో ఆని బీసెంటు, సి. పి. రామ స్వామి అయ్యరుగార్ల స్వంతమగు. విచారణకింద ప్రారంభమయిన పచ్చయప్ప విద్యాధివసతి గృహము నిండుచున్నది. మైలాపురమున న్యాయశాస్త్రాధ్యాపకులకొర కొక వసతి గృహము సిద్ధమగు చున్నది. వ్యాపారవిద్య నేర్పుటకు సిసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నీ ఇరువదియవతేదిని తరగ తులు ప్రారంభము కాగలవు. ఈవిద్యాలయము నకు సంబంధించి నొకరిలను కనిపెట్టియుండి సంపాదించిపెట్టు సహాయశాఖ యొకటి యుండునని తెలి యుచున్నది. విద్యాధి వసతిగృహముల పంక్తునీ సంఘమువారు దృష్టి మరల్చియుంట శుభము కము. భావివృద్ధికి మహానుకూలము.

ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టు నై లేవీలు మొదలగు మూలధన సాధ్యములగు పనుల పన్నిం టికి వలసిన ద్రవ్య మిదివరకు విశేషముగా నాంగ్ల భూమియం దప్పతీసికొనబడుచుండెడిది. ఇకముందు సాధ్యమయినంతవరకు రూపాయిలలో అనగా నీ దేశమన నీయపుల తీసికొనుట మంచిదని సర్ విల్లియము మేయరుగారు కడచిన బడ్జటు సమయ మున గవర్నరు జనరలుగారి సభలో నుడిచి ఈ సవత్సరము 5 కోట్లరూపాయలు అప్పు ఈతి సూపాదింప నిశ్చయించిరి. వారడిగినతోడనే మన దేశీయులు 12 కోట్ల వరకు మేమిచ్చెద మనిన మేమిచ్చెదమని ముందుపడి వచ్చియున్నారు. దీనిని బట్టి యాదేశమున నప్పుపుట్టదను ప్రతీతి యొకటి యదృశ్యమగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఈపద్ధ తినే యవలంబించినయెడల నననసరముగా పరదేశీ ముల వారి మూలధనమునకై వడ్డీలక్షలు కోట్లుగ నీదేశమునుండి బయటికి నంపు నాచారము కొం త తప్పు గలదనుటయు సువ్యక్తము. సర్ విల్లి యముగా రీఫలమునకు దోడ్పడుదురని నమ్ము చున్నాము.

మధ్య పరగజాలలో నొక సర్వకళాశాల సం స్థాపించుటకు తగిన విచారణలు సల్పుటకొక సం ఘము నీయమింపబడినది. ఆపరగజాలలో విద్యాభి వృద్ధి తగినంత కానందున సర్వకళాశాల యొక్క చోటన వ్యాప్తికలదయి యుండవలదు. సర్వకళాశాలయు దానికి సంబంధించి పరగజాలయందం తటను నచ్చటచ్చట కళాశాలలును నుండుట శ్రేయ స్కరము. ఈవిషయమును గురించి బాగుగనాలో చించియే ఫిఫ్తకమిషనరు గారిగు రాబృహసనుగా రీవిభానంపు సర్వకళాశాలకును తదనుబంధములు గావలయు కళాశాలలకును తగిన ఏర్పాటులును దామాషాలును వేసి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి పంపదగిన స్థితిలో రిపోర్టుపంప వలసినదని తెలిపి యున్నారు. త్వరలోనే మధ్యపరగజాల కొకమంచి సర్వకళాశాల సమకూరగలదని సంతసించుచు న్నాము.

వలసపోయి యుండిన కూలివారును వారి కుటుంబములును మొత్తము 50కి గురు నెలగాలు నుండి బయలుదేరి నచ్చి జూనునెల 2వ తేదిని ఈనగరమునకు జేరిన'ఉంకిజ' అను పొగయోడలో మరలివచ్చిరి. ఇదివరకు దక్షిణాఫ్రికా చచ్చలలో మనవారు విజయమందినఖిదప సాధ్య మయినంత మంది నెడలివచ్చుట శ్రేయస్కరమనుట తోచినది. ఆభావమున కనుకూలముగ గంధిగారును బయలు దేరినారు. అందరును సీతనిని గౌరవించి పంపియు న్నారు. కొంతకాలమువరకును మనవా రెక్కువ సంఖ్యలుగ వచ్చుచునే యుందురని నమ్మవలసి యున్నది.

ఇంగ్లండులో హంగరుఫోర్డు అను పట్టణమొ కటికలదు. అచ్చట మనహోలిపండుగకు సరిపోలు పండుగ యొకటికలదు. అచ్చట నెకానొకదినమున పురుషులు పూరెమ్మలనుచేత బట్టుకొని నీధుల వెంబడిదిరుగుచుఎవరుపడినస్త్రీలయందరనుండియు చుంబనశుల్కమును గొందురట. ఈపండుగను ప్రదర్శించుచు నొకయాంగ్లపత్రిక ప్రచురించిన చిత్రపటమొక్కట నొక్కస్త్రీ సీశుల్కమునకై పలుపురుపురుషు లడ్డగించుట లిఖింపబడినదట! మన వీధులలో హోలిపండుగనాడు వినవచ్చుబూతుల నిదిమించిపోలేదా? యని లీడరు పత్రిక యాక్షేపించుచున్నది.

విదేశ తంత్రీవార్తలు.

బెర్లిన్ నుండి స్వరాజ్యము.

లండను జూలై 18:— స్వరాజ్యకావ్యము గూర్చి యుద్ధయ కత్తిలవారికిని రాజీలు జరుగునని చెప్పచున్నారు.

సత్రికాభి ప్రాయములు.

డ్రైన్ గూర్చి.

నిన్నటి దినమున కక్షి దాల్చి కొంతవరకు యెడంబడికకు రావైయుండిరి. యూనియన్లు మొత్తముగా విడదీయ నెంచిన భాగములందు వైరోము జేర్చుకొన సంకల్ప తీరిగి యనమ్మతము కలిగినది.

డ్రైన్ సిటిజన్.

నిన్ను జాతీయవాదు లుత్సాహపాలైరి. సోమవారము నా డాక్టర్ కరముగ వార్త బుట్టవచ్చును.

మార్క్సింగుపోషు.

చిస్ట్, హోక్స్టర్ సర్ ఎడ్వర్డు గ్రీ, మార్క్విస్ ఆఫ్ క్రూగార్థ అల్ఫ్రెడునెంత నువిడదీయు సభిప్రాయము గలవారు ఆన్ స్పెక్టర్ లాయడ్ బార్న్ గార్డు వివిధభాగముల యభిప్రాయ ప్రకారము విడదీయ నెంచు వారికిముఖ్యులు, వీరే యెక్కువగు నున్నారు.

మంత్రివర్గమునందొక మత్యము.

డ్రైన్ క్రాసిక్ యిట్లు వ్రాయుచున్నది. ముఖ్యభాగము లందు మంత్రివర్గ మేకాభిప్రాయము గలిగియున్నది. రాజీనామా లెచ్చెదరను భయమున కాధారములేదు.

రాజుగారు పోర్టునుత్తుకు వెడలకుండుట.

లండను జూలై 18:— అల్ఫ్రెడునెందొక మత్యముల కాకణమున నాకానేపరీక్షము శ్రీరాజుగారు పోర్టునుత్తు నకు బోవుట మధ్యాహ్నమువరకు వాటిరి. ఆస్పిక్టర్ గారికి దర్శనమిత్తు రనుకొనుచున్నారు. నాకానేపను నేటిదినమున పరీక్షింపవలసి ప్రకటించబడినది.

రాజుగారి రాజీ ప్రయత్నములు.

లండను జూలై 18:— రాజకీయస్థితి బహు చంచలముగ నున్నది. శ్రీరాజుగారు చేయుప్రయత్నములచే చివరకు దేశము నకు కాంతి కలుగు నెనువాళ పుట్టుచున్నది. ఆస్పిక్టర్ గారు బకింగ్ హాము భవనమునకు బోవుటకు మారుగా రాజుగారిలో సహాయమిచ్చి పోర్టునుత్తునకు బోదురట. రాజభవనమునండి దోసింగుసిద్ధికిని, దోసింగుసిద్ధి నండి భవనమునకును వర్తమానము లు జరిగినట్లు. వెనుకటి యెక్కువ ప్రకారము రాజుగారు నేటికి పోర్టునుత్తులో నాగక సోమవారమునాడు లండనుకు బోదురట.

రాయవారములు.

ఆస్పిక్టర్ గారికిని బోవారులా గారికిని సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెగిగారికిని సందేశములు జరిగినవని వదలియున్నది. లిబరల్ కత్తిలవారిలో మిత్రవాదులు కొంతమంది యెడంబడికకు గట్టుప్రయత్నము జేయుచున్నది. డెలియచున్నది. ప్రతివిషయమున సోమవారము గొప్పదినముగ నుండునట్లు నూచింపుచున్నది.

రన్నిమాక్ గారి యుపన్యాసము.

లండను జూలై 19:— బాల్ ఫోర్ రన్నిమాక్ గారిట్లు చెప్పిరి. ఈయన దొరతనమువారి వ్యవసాయ శాఖాధిపతులు. బెర్లిన్ నుండి స్వరాజ్యము వచ్చుట సిద్ధపడినది. లిబరల్ వారికి గాని కాన్స్టేబుల్ వారికిగాని స్వరాజ్యము నీయకుండుట యసాధ్యము. కాంతిప్రాయముగ స్వరాజ్యమును స్థాపించవలెనని కోరతమువారు గోరుచున్నారు. అంతియ కాని లొంగరు.

రై వాల్డును ప్రతిక.

మంత్రివర్గము రై వాల్డును న్యాయజేపరు, ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. మంత్రివర్గములోని వారు నలువురు వీడిపోరు కేమాయన భయము ఆస్పిక్టర్ గారికి పెక్కుచిక్కులుగలుగ జేయుచున్నది. జాతీయవాదుల కెక్కువమంది బలముగ నుండుటచే భిల్లరకత్తి వీరిపోవదని నమ్మకము కలుగుచున్నది.

మెక్సికో కల్లోలము.

మెక్సికో పట్టణము జూలై 18:— ఈ దినమున సిరోయ కాన్సెల్లో గారు గాయపారుల గలసికొనిరి. కాంతిని స్థాపించ ప్రయత్నలోపము జేయనని వారికి చెప్పెను.

హూయెట్రా గారు పోర్టుచేయుట.

పోర్టు మెక్సికో జూలై 18:— హూయెట్రా గారిచ్చటికి వచ్చిజేరిరి. వారు డ్రెస్టల్ అను యుద్ధనావను డ్రెస్టును అను యుద్ధనావను నుపయోగింపవచ్చునని డ్రెస్టు జర్మనీ కాన్సెలు వారు జెప్పిరి.

డ్రెస్టును పోవుట.

ప్యాన్ జూలై 18:— ఇచ్చటనుండి హూయెట్రా గారు డ్రెస్టునుండి పోవుచున్నారు వారు జుమెకాపోవురుని యనుకొనుచున్నారు.

రాజుగారి పోర్టునుత్తు సందర్శనము.

లండను జూలై 18:— శ్రీ రాజుగారు విచ్చేయుటయందు వాలస్ట్రయ కలిగినవి విచ్చుటకు పోర్టునుత్తునకు దెంతయు నాశాభంగము కలిగెను. పరీక్షకుజూప జనులు గుంపులు గుంలుగ వచ్చియుండిరి. కాన్సెలులన్నియు కక్కగ నెరవేరెను. గాలియెడల యొక్కయు జలవిమానముల యొక్కయు చర్చలు రప్పక వీనికి భావ్యున్నతి యున్నదని చెల్లును.

లండను జూలై 18:— శ్రీ రాజుగారును యువరాజు గారును పోర్టు మత్తునజేరి. ప్రజలు వ్యవహారాగ్నక మగు స్వాగతి మొసగిరి. తరువాత వీరు యుద్ధనావయందు ప్రవేశించిరి. వారి చుట్టును వారు విమానములు తిరుగుచు కావలి యుండెను.

దూదివ్యాపారము.

లండను జూలై 18:— దూది వడకువారి సంఘమునందు ఆమెరికా శాఖయందు పరిచేయుకాలము తగ్గింపవలెనన్న తీర్మానమువీధి యభిప్రాయము ఈనెల 31 తేదీని వెల్లడింపబడును.

సర్ చార్లెసు మెకాగారి అభిప్రాయము.

లండను జూలై 18:— నిన్నటిదినమున గూడిన జనసామాన్యసభయందు సర్ బార్డెను మకారాగారిట్లు చెప్పిరి:— యంగ్ములపని అన్నిచోట్లను నిలచిపోయినది. నూలును వడకు యంత్రము పనిపాగినచో త్వరలో గండరగోళము మెరుగును. ఈ పరిశ్రమయు దూదిపంటను సరకుసప్లయని పనివాండ్ర సంఖ్యను మించి పెరిగెనటుటకు సందేహములేదు.

నేతపనిపాండ్ర సమ్మె.

కాల్కత్తా జూలై 18:— నేత వ్యాపారమునందు యజమానులకును పనివాండ్రకును కలహము పుట్టుటచే 2000 మంది పనివిడచిరి.

గంధిగారు ఇంగ్లాండునకు బోవుట.

కేపుటవుక్ జూలై 18:— గంధిగారు ఇంగ్లాండునకు వెడలిరి. వారు పోవుటకుముందు జరిగిన స్టోక్స్ పన్యాసములకు బదులు జెప్పయ హాంబి ప్రభువునకు శ్రీ హాంబి ప్రభువు మరణమునకు గల యనుభావము నివేదించునని జెప్పిరి. దక్షిణాఫ్రికా వ్రాందర సమస్యను గూర్చి యిట్లు చెప్పిరి. ఇదివరకు జేసిన యెర్పాటు గాంధీశ్వర్ వ్యతిరేక జేయబడినది. ఈ సమస్యను నానకోటి ననుసరించియు రాష్ట్రీయావసరముల ననుసరించియు నాలోచింప యూగోషియనుల గోరిరి. రాజుగారును యువరాజుగారు పోర్టునుత్తు జేరుట.

సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెగిగారికి విందు.

లండను జూలై 18:— న్యాయవాదిత్వమునండి సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెగిగారు వెవలిపోవునపు డొక గొప్పవిందు జేయబడెను. మంత్రివర్గమువారును జడ్జిలును వచ్చియుండిరి.

గుట్టపు మంచెములు.

లండను జూలై 18:— హాక్స్టర్ ప్రవేశించే విచ్చుకొన మన సాక్షాదోకవద్ద రి గట్టము లాపివేయబడెను. వారి చొంగిపట్టబడెను. ఈనెల 15 తేదీని న్యాయ మార్కెట్టునందు వెలుపుకొనిన వానిలో నొకవాని నట్లుచేసిరి.

కనడాలోని హిందువులు.

విక్టోరియా జూలై 18:— కొమగాటాను విలిసింసిన వారును దొరతనమువారును ఏద యజమానులను తిరుగు ప్రయాణమునందు కావలసిన సరకులన్నియును కొప్పుకొనలేదు. ప్రయాణ ప్రయత్నము లేవియులేవు.

సర్ థామసు లిప్టను.

లండను జూలై 18:— సర్ థామసు లిప్టనుగారి పొగయోడయగు 'ఎరిను'ను క్రొత్తగా నిర్మించిన "కామ్రూ"ను ఆమెరికాకు బోవుచు స్పెర్టు వెండ్డుకు కొలిదిమూరమున నాకా

వైస్రాయును గడచెను. యుద్ధపుటోడలు వారిని జూచి యాహ్వాన మొసంగెను. అట్లాంటిక్ సముద్రమున లేవవిపార్శ్వమున ఫాల్గుత్తును రేపు వీని కడసారి.

బల్ గేరియా యుగము.

సాఫియా జూలై 19:— రాజుగారు యుగపుత్రమునూడ వ్రాలుజేసిరి.

బాల్యము కల్లోలము.

జభారెట్టు జూలై 19:— రోమేనియా సహద్రువద్ద జరిగిన పోరాటమునందు నల్లరు బల్గేరియావైనికులు చచ్చిరి.

దేశీయతంత్రీ వార్తలు

బంగారుము.

డక్కామాత్య.

డక్కా. జూలై 19:— నేటికాత్ర 7౪౦౦౦లకు గొప్ప మోహలకాల్తెన, చాలు మాపలాలు దాసుఆతవారి యింటియొద్దనాక గొప్పరాజకీయ హత్యజరిగెను. హంతకు రెన్నియోబారులు వదలిరి. ఒకరు చనిపోయిరి. మరియొకరికి గాయము రగిలి నవి. ఇది పోలీసు డిప్యూటీ నూపరింతుండెంటు వసంతచాలు ను జంపుటకు జేసినయ్యెను చెప్పచున్నారు. వీరి కేహనియు జరుగలేదు-పోలీసు వాచల్లిశ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. హంతకుల నాడలింకను తెలియలేదు.

చిట్టగాంగు హత్యగో సుబంధము.

ఇటీవల జరిగిన చిట్టగాంగు హత్యకును దీనికిని సుబంధముండిట్లు విచారణలకలవ జేయుచున్నది. చిట్టగాంగు హత్య సందర్భములో కలకత్తా, దోమవిచారణశాఖకు సుబంధించిన వసంతకుమార చట్టగారి రిపోర్టు డక్కాకు బోయియుండిరి. డిప్యూటీ నూపరింతుండెంటు తెలియజేయుడినవారు వీరే అయియుండునని చెప్పచున్నారు.

విద్యార్థులను పట్టుకొనుట.

డక్కా జూలై 20:— కాంతిబాబు హోమోసాతీ స్కూలులోని యారుగురు విద్యార్థులు పట్టుకొనబడిరి. వీరిలో నిద్దరు జూనియర్ విశదలచేయుడిరి. తక్కిన నల్లరు పోలీసువారి స్వాధీనములో నేయున్నారు. వీరు కవచిన గాత్ర జరిగిన హత్యకు సుబంధించి పట్టుకొనబడిట.

తరువాతి సమాచారము.

డక్కా కాలేజిలో ఇంటర్మీడియేటు పీనియర్ గాను చదువుచుండిన 'సీక గాజక్' బర్నిచ్చాయను విద్యార్థియు ఆస్థానులోనే చదువుచుండిన వీరేంద్రచంద్రగంగాలి యను చక్రవర్తి పట్టుకొనబడిరి. కోమిల్లాలో రాజకీయ సేనములలో నచుమానింపబడిన కేవలి యనునవడును పట్టుకొనబడెను. వీరు ముగ్గురు స్వ మధ్యాహ్నము జనరలు పోస్టాఫీసు సమీపముండి వెళ్లుచుండ పోలీసు కానిస్టేబులు చూచెనట. అక్కడ నుండి కేవలి విరినుండి విడుదల జెల్లిపోయెనట.

చిట్టగాంగు రాజకీయ హత్య.

సిల్క్టు జూలై 18:— ఈ హత్యసందర్భములో నొక స్టేషనుయొక్కయు, నొక గుమాస్తాయొక్కయు, ఇండ్లు నేను శోధింపబడినవి.

చీనా తి బెట్టు న్యవసరములు.

కలకత్తా జూలై 18:— సీమాలో జరిగిన తిబెట్టుమహా సభకు వారుచేరుగారు చీనాదేశపు రాయబారిగ వచ్చి యుండిరి. కలకత్తాలో నుండిన చీనిలు వీరిని స్వాగతించుచు వాళ్ళాక్లబ్బులో చేసిన విందుసమయమున వీరు సిల్క్టులో జరిగిన సభను గురించిగాని తిబెట్టులో చీనిలు ముందవలంందు నాజ సేతి విషయమైగాని ముచ్చటించి యుండవలెనని వీరు తెలియ జేయుచున్నారు.

వీరి ప్రమాణము.

వీరిక్కడనుండి ఆదివారమునయును 4౪౦౦౦లకు ఆరముకోజాయను స్త్రీమరుమిద రంగూను బయలు దేరుదురు. అక్కడనుండి మరియొక స్త్రీమరుమిద సింగపురము వెళ్ళిపరా సరిగ చీనాపోవుస్త్రీమరు వెక్కుచును. మర్రివాణు సాయం కాలము వీరు కలకత్తాలో చీనావర్తకులకు విందొసంగిరి.

ముందుగాయపారములు

ఈయన దేశములకును ముందుగా బాబాము జేయేగూడ మున జరుగునో వీరు తెలియలేదులేక పోయిరి. చెందులేక

మొలవారికిని రాయవారము వ్రాసియుచ్చుట మూలమునఁగిరి గిరియిడల వ్యవహారములు పరిష్కారమగుటకు మరొకంతకాలము పట్టగలదు. భూమునవిహారములలో చీనావారికిని, చిట్టవారికిని జరిగిన పోరాటములను గురించి ప్రస్తావించిన సందర్భములలో చెప్పబడియున్నది. గురించిగాని, జయపజయములకు గురించిగాని తెలియరాలేదని సమాధానమిచ్చిరి.

కలకత్తా ప్రాకోర్టు.

కలకత్తా జూలయ 18:—కలకత్తా ప్రాకోర్టులో న్యాయమూర్తిగ నుండిన స్ట్రీ వెనగారు శ్రేణునందరులలో పనిచేసినందున. అందుచే న్యాయమూర్తి హాస్సేను ఇమాముగారి పదవి భూమిపరప పడినది.

కలకత్తా పబ్లిక్ బాలుకలలు.

కలకత్తా జూలై 18:—వైవాహిక జరిగిన కాలిబంతియాట ముసిన విద్యుత్ నోక విచారకమగు సంఘతి జరిగెను. రాత్రి రెండుగంటల కడ శ్రేణుయారులలోని వాళ్లు, స్కూల్ ప్రిన్సిపాల్, ప్రొఫెసర్లు అనువారు పాల్గొని హోటలుకు బోయిరి. సారాయి త్రాగుటచే లిగినవారుచే పూలకుండ్లను ప్రక్కలులేకుండు మొదలిడిరి. ఒక ఇండియన్ పోలీసు జవాను వచ్చెనుగాని వానినిగొట్టిరి. కొలరి కాలములోనే కొందరు యూరోపియన్ పోలీసు ఉద్యోగముననున్నవలగుట ఆటగాండ్రును బట్టుకొనిరి. రక్షకవ్యవస్థను కట్టెను అయినదియును, రాయల్ పోలీసువేటు అయినది. ఫ్లెక్సర్ మరల ద్వారా పోలీసువారి కాటంకము గలుగజేసి నందులకై పట్టుకొనబడిరి. ఈస్తుయారులు 4 గురుకు వైన్యాధి కా రులకు నచ్చగించబడిరి. మిగిలిన 8 గురుకు మేజిస్ట్రేటునెరుట జాలివానాడ విడుదల జేయబడిరి.

బొంబాయి

పడవమునిగి చనిపోవుట.

బొంబాయి జూలయ 20:—కొందరు యూరోపియన్ లును, ఆరుగురు పడవవాండ్రును బయలుదేరి పడవమీద వెళ్లుచుండగా కొంతదూర మరగిపోవుట వెదగారివచ్చి తలక్రిందులయిపోయెను. వీరందరు సముద్రములోపడిరి. తరువాత పోర్టు బ్రహ్మవారి స్టీమరు వీరినెక్కించుకొని శ్రేణుకు తీసికొనివచ్చినది.

సింధునది వరదలు.

కరాచీ జూలయ 20:—సింధునదికి మిక్కుటముగ వరదలు వచ్చినవి. పంటకాలువలలో నీ కెక్కువయ నానా ముఖముల ప్రవహించుచున్నవి.

మెయిలుబ్బిమరు.

బొంబాయి జూలయ 19:—మెయిలు స్టీమరు సాల్ కెట్టి నేను సాయంకాలము 4.37 నిమిషములకు వచ్చినట్లు తెలియజేయబడినది. రాత్రి 8 గంటలకు ప్రయాణికులు దిగుదురు. 10 గంటలకు పోట్లు ఎక్కువైన బయలు దేరును.

సాల్ స్ట్రీమరు.

బొంబాయి జూలయ 19:—నానాతిప్పలుపడి నేటి యువకు మియగుంటలకి స్టీమరు శ్రేణుచేసినది. సముద్ర మధ్యమునకు వచ్చి నప్పుడు ముంబైభాగము నీళ్లతో నిండి పోయి ఇంకనును పడచేయుట మానివేసినది. ఇట్టి స్థితిలో గొరిజిప్పి చిక్కులు నడవలసివచ్చెను.

మంగోలియా స్టీమరు.

ఇంగ్లండు టపాలువేసికొని పోవు నిమిత్తము మంగోలియా స్టీమరు సింహళమునండి స్పృంహించినది. నేటియుదయము 9 గంటలకి బయలుదేరవలసియుండెను. కాని యేమి చేయుట దొవక పడియున్నది. ఇంగ్లండునుండి ఆస్ట్రేలియాకు ప్రయాణముచేయు నిమిత్తము స్టీమరు పనిచేయు నిమిత్తము సాగ్రులయును సందర్శనములకు కుదుర్చబడిరి. వీరు బొంబాయిశ్రేణు చూచుటతోపాటే యెవరు తిన్నవారు నడిచిరి, ఇరియూనియను నిజమో తెలియకాని స్టీమరు ప్రయాణము వరు నిద్రయును నుండగా నావికులు సమృద్ధి బిడ్డుకు పరిగెత్తుకొనిపోయి.

మోరీగన్ స్టీమరు.

టపాలకు సాల్ కెట్టిమీద పంపి కొలంబోకు తిన్నగ కెట్టిమీకు పంపియు ముంబైవారు మోరీగన్ యేడెనునుండి యెక్కువకు టపాలు తీసికొని నడవలసియున్నది. ఇక్కడకు చేరుటతోపాటే నావికులేమి చేయుటలో చూడవలసియున్నది.

మోరీగన్ స్టీమరు.

మోరీగన్ స్టీమరు నేటియుదయము 10 గంటలకు శ్రేణుచేరినది. కాని దీనిలో సాగ్రునకు యెక్కించుకొనవలసి యుండెను. ఇదితప్పరలో బయలుదేరవలసియుండిన ఇంతవరకును ఇంగ్లండు టపాలువేసికొని బయలుదేరలేదు.

మరణశిక్షను భాయపరచుట.

బొంబాయి జూలయ 18:—పాలాపురముజిల్లా మాద్రే గ్రామములో మాదప్పశ్రేణు అనునతడు 5 మొదలు 17 సంవత్సరముల వయస్సుగల కలుగుపిల్లలను హత్యచేసి నందునకై మరణశిక్ష విధింపబడినది. నిన్నప్రాకోర్టులో నీతిభూయపడినది. ముద్దాయి నేరముచేసి నట్టొప్పుకొనెను. పిల్లలజనకులకు పట్టు కలకత్తి యుద్యోగములు. వీరిద్దరు ముద్దాయిమీద వ్యాజ్యము వేయుటకొక స్త్రీని ప్రేరేపించగ కోపమువచ్చి ముద్దాయి హత్యచేసిరి. ఈవ్యాజ్యము వలన ముద్దాయి ఆస్తింతయు పోయి, కూటికిలేక మాడవలసి వచ్చెనట. ఇందువలన కడుపు మండి పగ దీర్చుకొనుటకై గొడ్డలి పట్టుకొని పట్టు పొలమునకు వెళ్లి యక్కడ పనిచేయుచుండిన ముద్దారు కుమారులను యొకని తరువాత నొకనిని మక్కులు మక్కులు క్రింద నరికివేసెను. ఈ పిల్లలకు 17, 11, 9 సంవత్సరములు. తరువాత నక్కడ నుండి పారిపోయి కలకత్తి యింటికి వెళ్లి ఆడుకొనుచుండిన అయిదేండ్ల బాలుని చంపివేసెను. తరువాత ముద్దాయి పోలీసు వారి వశమయ్యెను.

మహీసదలు రాజుగారిపై కేసు.

బొంబాయి జూలయ 18:—అక్బరుహాస్సేను అనుమ హమ్మదీయు నొకనిని యధిపత్యముగ బంధించి కొట్టినందునకై మహీసదలు రాజుగారి క్రిందపేటు పెక్కుటరి దానుగారి మీదను, మరొకందరిమీదను, దీనికి ప్రోత్సాహముచేసి నందునకై రాజుగారిమీదను ఆస్తింగు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుక మెల్లుగారు నేడు సమములు బారీచేసిరి. తన్ను వందించి యింటికి తీసికొనిపోయి ముద్దాయిలను దగ్గరంట్లెక్కిని కొట్టిరిని ఫిర్యాది చెప్పచున్నాడు.

క్రెడిటు బ్యాంక్కు కేసు.

బొంబాయి జూలై 18:—ఈ ఛిచారణలో అవ్వకేటు జనరల్ గారిట్టు చెక్కిరి:—అమెరికా సంఘముతో జఫర్ హాస్సేను సోదరులు పట్టుకున తెగించి వ్యాపారము జరిగెను. ఇట్లుచేయుటకు డైరెక్టరుకు తనవ్యాపారముల దెలియనీయకుండుటయే కారణము. జఫర్ బ్యాంకుసామ్యంతయు తనకును తనబంధువులకును పంచిపెట్టు చున్నాడు. బ్యాంకుయొక్క అంతఃస్థానము మెట్టి కార్యమును జరుపకుండ నణచి యుంచి నాడు. జఫర్ సలహామీద వెద్దె మొత్తములు బుణము లీయడెను హాస్సేను సోదరులు జఫరుకు లొంగియుండిగా యను విషయము జఫరు మీద దగా కేసుక గత్యము ఆధిక నితియొక్క సత్తమునుగప్పి పిచ్చువారికి బుణము నిస్పృహన బుణపుచేసిన చాలును జఫరుయొచ్చిన తప్పు గలహామీద బోర్డువారు వెద్దె మొత్తములను బుణములుగా నిచ్చిరనుటకు సందేహములేదు. హాస్సేను సోదరులు కొంత ధనముగల్గి కొంత వ్యాపారము జేయుచున్నారను కొనినను రూ 75000 యాటు అడిటు బ్యాంకినుండి అప్పునిచ్చుట న్యాయమా? ఈసామ్య క్రిడిటు బ్యాంకుభాగముల పూచినిగొనియిచ్చి క్రెడిటిబ్యాంకునుండి భాగములు పుచ్చుకొనబడిన సంఘతి రుజువుకాలేదు. హామీసామ్య పోగా మిగిలియుండిన భాగపుసామ్యంలో 5 రూపాయలవంతున జాఫరుకప్పి పుచ్చి తెలియకుండజేసెను. తరువాత 16,000 రూపాయలకు సంబంధించిన విషయములను జూర్జి నేగారు బ్యాంకి తెలియజేసిరి. జాఫరుకును భాజీకబ్రుద్దీనుకును జరిగిన వ్యవహార సందర్భములను వివరించి, యీ సందర్భములో జాఫరు సమర్థించుకొనిన సంగతులేమియు సరిగాలేని తెలియజేసిరి.

కెంపుగారి వాదము.

జ్యోతిసుద్దేవించి కెంపుగారి సంగతులుచెప్పిరి:—హాస్సేనుఅల్లీ, అహమ్మదుభాయి, ఆరానహా అనువారల ముగ్గురు సామ్యముమీదను ముద్దాయిని క్షీంచవలయునని అడ్డొకేటు జనరలకోరి. వీరిలోనొకరి సామ్యమును వదులుకొని తక్కినయందరి సామ్యమును తమవారమున కాధారము చేసికొనిరి. జ్యోతికి వీరి సామ్యముమీద నెంతవిశ్వాస ముండునో ఆ విశ్వాసముమీదనే ప్రాసిక్యూషను ఆధారపడియున్నది. ఈ

కేసులో నీసామ్యులకు కొద్దిగనో గొప్పనో సంబంధముం యుండెను. వీరికి ప్రతికూలముగ నుండినదానిన లెను దగా యని చెప్పచుండిరి.

న్యాయమూర్తులు కేసులోని సంగతి సందర్భములను జూరీకి రెండుగంటలు తెలియజేసిరి. తరువాత కోర్టుముగిసెను.

జాఫరు వాద్యాలము.

జాఫరు తన వాద్యాలమును వ్రాసి తన సాలిసిటరు ద్వారా పంపినాడు. దీనిలోని సంగతులు క్రింద తెలుపబడినవి:—

బ్యాంకు వ్యవహారములు నాకేమియు తెలియవు. నాస్నే సొతులందరును క్రిడిటుబ్యాంకు మేనేజరు ఉద్యోగమును స్వీకరింపుమని బలవంతపెట్టినారు. బలవంతపెట్టినను స్వీకరింపుటకు నాకు యిష్టములేదు. డైరెక్టరు బ్యాంకు వ్యవహారములలో ఆరితేరినవారి సాహాయ్యమును నాకు యిచ్చి పరతునై నే నా ఉద్యోగమును స్వీకరించితిని. డైరెక్టరులు భాజీ కబురుద్దీను, కామా, మొదలగు వారును, ఇంక కొందరును గల సహకమిటీ నొకదానిని ఏర్పరచినారు. ఈసలు కమిటీకి బ్యాంకుపై సర్వాధికారము కలిగియుండెను. ఈకమిటీవారు అదాన్ హా అనువానిని అకౌంటెంటుగ నియమించినారు. బ్యాంకుయొక్క లేవాడేలన్నియు బోర్డువారి కాంక్షను అంగీకారము పొందినవి. తెక్కపుష్టకములలో వ్రాసినప్రకారము బ్యాంకుతక్కులు కచ్చితముగనున్నవి. నేను తెలివితక్కువగ ప్రవర్తించితినేమోగాని నాకు మోసము చేయవలయునను అభిప్రాయములేదు. ఈబ్యాంకుసందర్భములో నేనెవరికైన వాకపడిన పక్షమున, ఆవాకదారులు నావద్ద రాబట్టుకొనుచున్నారు. వాకీలు ఎగవేయుటకు నే నెన్నడును ప్రయత్నించలేదు. హాసను బ్రదర్సువారు 11 లక్షల ఆనాములని వారి బాలితావలన నేను గ్రహించినాను. ఏదైన అసందర్భము కలుగుపక్షమున 10 లక్షలవరకు సాహాయ్యము చేసెదనని క్లిర్తికేఫులగు చునీలాల్ సహాయుగా నాకు హాసనుచేసినారు. అన్నప్రకారము ఆయన సాహాయ్యముచేసి యుండిన పక్షమున నేనీ విషదంబుదని తలచియుండును. సిండికేట్లతో నాకేవిధముగ సంబంధములేదు.

ముద్దాయికేటు.

బొంబాయి జూలయ 20:—నే డిక్టేను పూర్తియైనది జాఫరుమీద వచ్చినరెండు నేరములలోను దొంగియని జూరీ యేకాభిప్రాయమునకువచ్చిరి. వీరి యభిప్రాయముతో న్యాయమూర్తి పా వర్డుగా కేకీధరించి జాఫరుకు ఏడుసంవత్సరముల ప్రవాసశిక్ష విధించిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రము.

శారదకాళువ నీటిసంకల్పములు

అలహాబాదు జూలయ 18:—ఈకాళువ నీటిసంకల్పముల విషయమై త్వరలో ఇండియా ప్రభుత్వము వారియోచనకు తిరిగి పంపబడును.

హార్డింజ్ ప్రభుత్వ మరణము.

లక్నో జూలయ 18:—హార్డింజ్ ప్రభుత్వ మరణమునకు తమ దుఃఖమును వెల్లడించుటకై కెయిబ్రుహాగుసంఘ నిన్న పురజను లొక సభచేసిరి. మహమ్మదాబాదు రాజావారధ్యక్షతను వహించిరి. ప్రాముఖ్యముగల హిందూ మహమ్మదీయోద్యోగి లనేవల సభ నలంకరించిరి. రాజ్యప్రతినిధిగారియెడల సానుభూతిని గనుపరచుచు తీర్మానింపబడినది. హిందూదేశమున కంతకును సంబంధించి హార్డింజ్ వారసాన్నిధ్యోక స్మరణచిహ్నము నేర్పరచుటకును తీర్మానింపబడినది.

పంజాబు.

లెఫ్టెనెంటు గవర్నరు పర్యటనము.

లాహోరు జూలయ 18:—ఇదిగ కు పంజాబు లెఫ్టెనెంటు గవర్నరుగనుండిన సర్ జేమ్సులయలుగారి కోరిక ననుసరించి స్మరణచిహ్న నిర్మాణమునకై స్థలనిర్ణయముచేయు నుద్దేశముతో లెఫ్టెనెంటు గవర్నరు గారు శుక్రవారముదయమున కిక్కడకు దయచేసిరి. ఇక్కడ నన్ని జాతుల ప్రజలకును దాహాదకము నిలువచేయబడును. పశువులు నీరు త్రాగుటకు తొట్లు కట్టించబడును. వీని నిర్మాణమునకు ఖర్చుల నిమిత్తము సర్ జేమ్సులయలుగారు దారబుద్ధితో వేయూపయముల నిచ్చియున్నారు. పంజాబు దొరతనమువారికి శిల్పియగు సల్లివానుగారు వీని నమూనాలు తయారు చేయుచున్నారు. ఇరిగేషను డిపార్ట్మెంటువారి సమలను చేయించును. వీరు లాయలపురమును వదిలి మోటారుమీద పడేకొట్టమీదగు ధర్మశాలకు బయలుదేరిరి.

సాధువు హత్యచిహ్నం.

కోట జూలై 18:—సాధుహత్య విచారణయందు తొల తనమువారి సాక్షి సాధు బుద్ధికో పడియుండినపుడు కుట్ర లోనున్న వారు సాధును సంభ్రమా లేక బ్రతుక నిచ్చెదమా యని చర్చ కేరె సాక్షివానిని చంపుటయే మంచిదను నభి ప్రాయము లుపాధునినండిన గాని రోదెయు నిరముగాలేదు. అటుతరువాత సాధు చంపబడెను. ఆయన జేహమునందు ఘూడు గాయము లుండెను. తేరుసింగుచే ప్రతివర్తిక జేయబడి నపు డిట్లు చెప్పెను. కేరెసింగు కుట్రల రాజపుత్రు లామోడించిరి. అనేకవేల రూపాయలు తమ కిచ్చెదమని కేరు వాగ్దా నము జేసెను.

పంజాబుకోర్టు ఆర్డు.

లాహోరు జూలై 18:—ఆగస్టు మొదటి లేదీ లగాయకు అమలులోకి వచ్చు పంజాబుకోర్టుల చట్టము నను సరించి ప్రకటనలు విడివిగానున్నది. మొదటి ప్రకటనయందు 21 నెలలను భాగించబడెను. మరియొక దానియందు పీనిలో కొన్నిటికి జడ్జిలును మరికొన్నిటికి అడివనలు జడ్జిలునియమింప బడిరి కొన్ని జిల్లాలయందలి జడ్జిలు మరికొన్ని జిల్లాలయందును జడ్జిలుగ నియమింపబడిరి. కొన్ని జిల్లాలలోని జడ్జిలు మరికొన్నిటి యందు అడివనలో జడ్జిలుగ నియమింపబడుటచే వారు యే జిల్లాలోనైనను కోర్టుచేయవచ్చును. 1, 2 తరగతులు సభాధి కేటు జడ్జిలును నియోగింపబడిరి. 1, 2, 3 తరగతుల మున సబుల హక్కులు నియోగబడెను. 1 తరగతి మునసబు కోర్టు నుండినప్పు అప్పిల్లు విచారణకుగాను యేర్పడిన జిల్లాలయందు వారు జిల్లాజడ్జియధికారముల నొందెదరు. ఏతరగతి సభా జడ్జిలైనను వారసత్వపుసబ్జిక్టుల చట్టముననుగుణముల జిల్లా కోర్టువారి యధికారము గలిగియుండురు.

బర్మా.

రాజప్రతినిధి హత్యకు నుము.

రంగూన్ జూలై 18:—ఆగస్టు 4 లేదీని 12-30 గంటలకు చిండివీచు అను నోడమీద లెప్పి నెంట్లు గవర్నరుగారు రంగూను విడిచెదరు. పోవునపుడు మైయినంగుయియ, బాసీ రులు జూచెదరు. బాసీనునందు రెండుగిసము లుండినమీద 8 లేదీని బయలుదేరి రంగూనులో 10 లేదీని జేరి ఆనాడే మాండలేరు ప్రయాణమై మరుసటిదినము పోయిచేరుదురు. మాండలేరునొక వారముండి మెయిమెయిరు 19 లేదీని జేరుదురు.

కాలమానము.

సింధు జూలై 20:—తిరిగి దేశమంతటను వ్షముకురిసి నది-బుగాళా భాతముయొక్క వైభాగమునవాయుభారము నందులి నూచన లచ్చశక్తియులయనవి- పవ్విమోక్షైర సరిహద్దు వెంబడి యుష్ట మధికముగనున్నది- తక్కినచోట్ల ప్రమాణసితి యందేయున్నది. లోయరుబర్మా, బిరిస్సా, పడమటి సంయుక్త రాష్ట్రములు, మధ్య హిందూదేశము,పడమటి మృధరాష్ట్రము, ద్వీపకల్పముయొక్క పవ్విమతీరము, ఉత్తర మౌర్యాచాదు, చెన్నపురి తీరముయొక్క ఉత్తరభాగమునను వ్షమంతటను గురియుచున్నది-ఉత్తర అస్సాము బంగాళము, చోటా నాగ పూరు, పూర్వ సంయుక్త రాష్ట్రములు, పంజాబుయొక్క ఉత్తర తూర్పుభాగములను, రాజపుత్రస్థానము, గుజరాతు, బొంబయి, దక్షిణ హిందూస్థానము, దక్షిణ మౌర్యాచాదు, మైసూరులలో, వ్ష మచ్చటచ్చట మరియుచున్నది. బీహారము, మధ్యపరగణాల తూర్పునను, చెన్నపురియొక్క ఆస్థియ భాగమునను కొన్ని జిల్లాలు పడినవి.

నూచన:—పంజాబులో వ్షము హెచ్చును.

చెన్నపురి ఇనుపదారి కంపెనీ.

అరువదన సభయందలిచర్చ.

ఈసంఘముయొక్క స్థాపనకోర్టుల 60-వ సామాన్య సభ పెమ్మమినిస్టరునందు గతనెల 17 లేదీని కర్నల్ సభా విలి యం బిస్సెట్ గారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగెను. కార్యదర్శి గారు 1913-14 వ సంవత్సరపు మొదటిఅర్ధసాలు (అనగా, నెవ్రెంబరునెల 30-లేదీనో ముగిసిన ఆలయనెలల). ఆడిటరుల పోర్టును జదివెరి. ఈ రిపోర్టులన నీక్రింది యంశములు విశద

పుగుచున్నవి. కంపెనీవారు డిలెవరుస్తూను సోసగుపద్ధతి నవ లంబించి ప్రస్తావన అర్ధసాలున 2946537 పౌనులు 17 పిల్లిం గుల 5 సెన్సులు ఆదాయము కలుగజేసికొని స్టేటుసెక్రెటరీగారి కియవలసిన యప్పును తీర్చి గతనెవ్రెంబరునెల ఆఖరప్పటికి 1770218 సవనములు నిలవమూలభవముగ నుంచుకొనగలిగిరి.

ఆదాయవ్యయములు.

ప్రజల రాకపోకలు, సామానులు సాగింపబడుట, యీ లాటిమార్గముల గుండ యీ యర్ధసాలున ఆదాయకటి సంవత్సర మునందలి యీ యర్ధసాలునకన్న రూ. 628505 లధికముగ ఆదాయమేర్పడెను. ఆ యీ యాదాయముల కాలమునందు కొలది రోజులు కంపెనీనాకర్లు సమైక్యకట్టికొలుపుకు వెళ్లనికారణమున (ట్రెయికోలుక్రమముగ సాగుటకుప్రతికూలమేర్పడియుండియు ఆదాయము అధికముగ అప్పియుండుట కంపెనీవారికెంతోదకర మేగదా? ప్రయాణికులలని ఆదాయము నిరు డియర్థ సంవత్సర మునకంటె రూ. 531259ల చేతను, సరకులలని ఆదాయము రూ. 152337ల చేతను, తదితరమార్గములలని ఆదాయము రూ. 87682ల చేతను, హెచ్చినది. సీజన్కట్టికట్టు గలవా రుగాక నిరు డియర్థసాలున 14142753మంది ట్రెయికోలలో ప్రయాణముచేసియుండిరి. ప్రస్తావన అర్ధసాలునో 15927118 మంది ప్రయాణముచేసిరి. తక్కిలముగ ప్రయాణికులలని ఆదాయము మూత్రమె రూ. 6177714ల నుండి రూ. 6586218లకు హెచ్చెను. సీజన్కట్టికట్టులనను కొంతవరకు ఆదాయము హెచ్చినది. చిప్పముల (పాచ్చెల్లునలని) ఆదాయము రూ. 558546లనుండి రూ. 706152 లకు హెచ్చినది. ఫలితములు చక్కగ నేర్పడి పలాదులు ధారాళముగ నొకచోటినుండి మఱి యొక చోటికి ట్రెయికోల లో సాగింప బడినదే యీ యాదాయ భివృద్ధికి ముఖ్య కారణము. గూడ్సులని ఆదాయమునందును మొత్తముగా 152337 రూ పాయ లెక్కువగ లభించెనుగాని, ధాన్యములు, ప్రత్తి యీ పద్దులలోమాత్రము దాదాపు ఏడులక్షల రూపాయలు తగ్గెను. ఈ వైరులు చక్కగ ఫలింపకపోవుటయే యిందులకు కారణము. వివర, లోహములు, చమురుగింజలు, పీని యెగుమతి దిగుమతులలని ఆదాయము వై శవ్రమును పోగొట్టుటయే గాక, మొత్తమున లాభమును నూచింపగల యంత హెచ్చుగ నుండినది. ఈ కంపెనీవారి నిర్వహణముక్రింద నుండు నన్ని మార్గములకును (కాళామార్గములనహా) రూ. 12184486లు, అనగా, ఆదాయములో నూటికి 56.89 వంతున ఖర్చాయెను. నిరు డి యాటునెలలలో రూ. 11826481లు, అనగా, ఆయ ములో నూటికి 54.85 వంతున మాత్రమె ఖర్చయి యుండెను. కాళామార్గముల ఖర్చుకు నెట్టవలసిన పద్దులుపోగా యీ కంపెనీమార్గములు, స్టేటుమార్గములు, పీనికి మాత్రము ప్రస్తా వన అర్ధ సంవత్సరమున రూ. 10661637 (ఆదాయములో నూటికి 55.93 వంతు)ను, నిరుడు రూ. 9922398 లు ఆదాయములో నూటికి 54.81 వంతునను ఖర్చాయె. ఖర్చుహెచ్చు టకు, లైన్లను, మంలెనలను, మరమ్మతు చేయుట, నొకరుల వేతనములను హెచ్చించుట, సమైక్యకట్టు సందర్భమున ఎక్కువ ఖర్చులు జనురగుట, యిత్యాదలు ముఖ్యకారణములు.

మైసూరు స్టేటులై కలవలని ఆదాయవ్యయములు.

ఈ సంస్థానపు రైలుమార్గములలో ఆదాయము రూ. 1785928 ల నుండి రూ. 1897841 లకు అనగా, రూ. 51413లు హెచ్చెను. ప్రయాణికులలని ఆదాయము 77485 రూపాయలచే హెచ్చెనుగాని, గూడ్సులని ఆదాయమును, తదితర మార్గములలని ఆదాయమును వరుసగ రూ. 24437 లు, రూ. 1636 లచే తగ్గెను. ఖర్చులు రూ. 1001134 ల నుండి రూ. 1057265 లకు హెచ్చెను. కలుకు నికరఆదాయము నిరు డియర్థసాలునకంటె రూ. 5616 లు తక్కువ యేర్పడెను.

నికరలాభములు.

పేర్లకు పంచివెట్టవలసినమొత్తము కంపెనీయొక్కయు, స్టేటుయొక్కయు మార్గములలని ఆదాయముక్రింద రూ. 7041124 లేర్పడెను. ఇందులో కంపెనీయొక్క భాగము రూ. 2166500 లు; ఈ మొత్తమునుండి (గారంటీకు) వడ్డీ మున్నగు పద్దులు జమాఖర్చులుచేయగా కంపెనీవారి భాగము నకు మిగిలినది రూ. 848116 లు; మైసూరు స్టేటులై కలవలని నికరలాభములో వీరిభాగము రూ. 37611 లు. 1913-14 వ సం॥ పు రెం ద వ అర్ధ సాలు అనగా, గత మార్చి లే 31 దినో ఆంతమైన, అర్ధ సం వత్సర ము నందు కంపెనీయొక్కయు, స్టేటుయొక్కయు మార్గముల వలన రూ. 18546621 లును, మై సూరు సంస్థానమునందలి

మార్గముల వలన రూ. 1988422 లును ఆదాయమేర్పడిర రూ. 10178302 లు, రూ. 1113583 లు వంతు ఖర్చుపోగా నిలుగయేర్పడిన రూ. 8368319 లు, రూ. 871839 ల నిక, లాభములలో కంపెనీవారి భాగమునను, వడ్డీ మున్నగు పద్దులు ప్రోసివేసివడిన, రూ. 892808 లు రూ. 42225 లు వంతున విలిచెను. ఈ తీరున వైశ కంపెనీ మార్గములవ్వారా గత మార్చి నెంబరుతో ముగిసిన సంవత్సరమున కంపెనీవారికి చే గ వ ల సిన లాభము రూ. 1820759 లు యేర్పడెను. ఈ మొత్తము నీ మును వంతు బడెను. మామూలుగ నొక సంవత్సరము 8.5 శేకరాశ్చికాక, కంపెనీవారికి నికరలాభము 1909-వ సంవత్సరమున 41690, 10-వ సం॥ న 594447, 11-వ సం॥ న 76904, 12-వ సం॥ న 112151, 13-14-వ సం॥ న 121166 పౌనులవంతున యేర్పడెను. వే.క.హోల్ డ్లెక్టు నూటికి 5 వంతున భాజ్యము పంచివెట్టబడుటకు వీ లుండవచ్చునని యొకపేర్ హోల్డరు వెనుక నొకనలలో నూ చించియుండెను. అట్టి పీలు సమకూరాలదని అప్పుడు శీలవ బడు చుండెగాని, యప్పుడు రివెన్యూకు 160000 పౌను లేర్పడి నూటికి 5 వంతున భాజ్యము పండుటకు మార్గ మేర్పడు చున్నది.

నూతనోద్యమములు.

మైసూరు, బెల్లారి, యాస్రాంతములలోగల చిన్నలైను (మిటర్లేజీ)లో నడుము కలియు నిమిత్తము మరరాసు మొదలు తిరుపతి దనుక, 80 మైళ్లదూరము, 62 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో నొక చిన్నలైను నేర్పడుటకును, కృష్ణజిల్లా బొడ్డువారి పొద్దునమై వెజవాడ-మచిలీకట్టణము కాళామార్గ మునకును, గోదావరినది పవ్విరుకాళికును మధ్యగల ప్రదేశమున కనుకూలముగ కొన్ని పనులను జరగించుటకును ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి. పవ్విరుప్రదేశమందలి పోర్టున రైల్వే వైత మభివృద్ధికి తేబడుటకు తగిన ప్రయత్నముల నాకంపెనీ వారు చేయుచున్నారు.

తంలిగుండ పోట్ గ్రాఫులు:—కెప్టెను 24వ ఫో టును, కౌరనుజేకును, అను ఆంధ్రయులు, యిప్పటికి 5 సంవత్సరములక్రిందతంలిగుండ పోట్ గ్రాఫులను బంపు సమకూయుము లను కనిపెట్టెనారు. మొదటికోజులలో ఒకపోట్ గ్రాఫును తంలిద్వారా పంపుటకుకొంచెము హెచ్చుకట్ట మూడువందల రూపాయలుఖర్చు అగుచుండెను. ఈనడు సంవత్సరముల కృషి వలన ఇప్పుడు పోట్ గ్రాఫును కొన్నిభవ్యయుమతో 20 రూ పాయలలోపుగ తంలిద్వారా పంపుటకువీలైనది. గానిని వెంటనే ఇండియాలో ప్రకటింపవచ్చును. ఆమెరి కాలో జరిగిన విషయములను బొమ్మలరూపముతో ఇప్పుడు రైల్వేగ్రా ఫుద్వార 800 వందల మైళ్లవరకు పోట్ గ్రాఫును పంపవచ్చు ను. కొద్దికాలములో ప్రపంచములోని అన్ని భాగములకు పంపు టకు ఏర్పాట్లుచేయుచుమరి ఫోటోలుగారు చెప్పినారు, వీరి ప్రయత్నములు జయప్రథములగు వత్తుమున లండనులో గంటక్రింద జరిగిన క షి యు. చిత్ర సా గ ము ల టర్కీలో ప్రవరింపవచ్చును. ప్రపంచములో ఎములకో యుద్ధముజరిగినచుకొనుడు. ఒకపేర్లనా జరిగిన చనుకొనుడు. యుద్ధభూమిలోని ఘోరములను, ఆనదీలోని వర్షవలను, గంటకాలములో ప్రపంచమునందలి అన్ని వాస్తవప్రకటన లోను ప్రవరింపవచ్చును. కాత్ర, పరిశోధక యుండు నన్ని మహిమృత ములను ప్రకటింపవచ్చునా?

విషజ్వరములను కలిగించు మునుమృదు:—పూర్వము విష జ్వరములు, ఈగలు కోములు మొదలగు చిన్నచిన్న పురుగుల రాకపోకలచేత కచ్చుమిండినవి చెప్పవలసి చుండిరి. ఇప్పు డట్లుగాక కొంచెమింక మనస్సుల గాక పోకలచేతను, వారుండిన ప్రదేశమిందే ఈ విషజ్వరములు పుట్టుచున్నవి తెలియవచ్చుచున్నవి. ఈ మనుష్యులు బాగాయి మెక్కులి ఆరోగ్యస్థితియున్నప్పుడు, వారి వెంటపకేడించి నను వారియం దీయము కాచుచుండులేదనియును వాడిం గుటనులోని నాకాకాళులోని వైద్యులు కనుగొనెడిరి. ఆకా ఖకు చేరిన వాళా నాయకు నొకడు కలరు. ఈ వైద్యుడును వాళిమునలన బాధపడలేదని. మరియొకరిని నొకప్పు డొంటి కిగా పడిచివెట్టెనను ఆలో విద్యుత్ కి కలెను. అప్పుండియు ఈయడు ఒకవరోగములు కలిగించువాడయినందున ఈయని కేమియు అన్యాయములేమండ కొంత పింక నేర్పాటుచేసి యొకచోట నుండవలసినదని నొకా వాగ్యవైద్యుగారకు దాని యల్లుగారికి ప్రస లిప్పిలు చేసిరి.

వృత్తాంత లేఖలు.

ఆత్మకూరువార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి)
ఆబోతుల అచ్చువేయుట.

ఆత్మకూరు జూలై 16:—కడవివనెల తే12ది యీ తా
లూకా కుప్పుగూడకు గ్రామంలో వైశ్యులజుడు రావమ
డుగు సుబ్బయ్యకెట్టిగారు తనకెట్టి యత్తరక్రియలయందు
వృత్తికొన్న సమయంబున రు 140 లు ఖరీదుచేయు ఒకటిన్నర
సంవత్సరము యీతాడుగల ప్రశస్తయైన ఒక కోడెదూడను
అచ్చువేసినారు.

ఈనెల 7 తేదిని మా గ్రామమునకు మూడుమైళ్ల దూర
మున వాసిలి అను గ్రామంబున వేంచేసియుండు శ్రీవరదరాజ
స్వామివారి గరుడోత్సవసమయంబున ఆ గ్రామస్థులు యడవల్లి
వీరపనాయకుగారు, ధర్మకర్త వాసిలి తేరయ్యనాయకుగారు,
గ్రామములో చందావేయించియు రు 150 లు విలువగల ఒక
పంవత్సరపు దూడను శ్రీవరదరాజస్వామి వారి శ్రీత్యక్తముగా
ఆబోతును విడిచినారు. ఇదిచాల ప్రశస్తమైనదాడ. మాతాల్లా
కాయందు సుమారు ముప్పది ఆబోతులుకలవు. దర్శితాల్లాకా
రమణాయనాచే గ్రామస్థులు ఒక ఆబోతును భరింపజాలక
యదుపురి కంపిసట్లు ఆంధ్రప్రత్రికయం దిడివరకు ప్రచురించయే
యండిరి. ఇందుకు చింతిల్లుచున్నారము.

నెల్లూరువార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి)

పురమందిరము.

నెల్లూరు జూలై 16:—శ్రీయత రేచాల లక్ష్మీనరసా
రెడ్డిగారిచే కట్టించబడిన పురమందిరమునకు పూతపరిరంగుపని
జరుగుచున్నది. రెడ్డిగారిదాతృత్వము వేసోళ్ల బాటుచున్నది.
ధర్మపతనమందిరము.

కోటవాస్తవ్యులు కీర్తిశేషులు నగు నల్లపరెడ్డి సుబ్బా
రెడ్డిగారి పరమమందిరమునకు ఆంధ్ర ప్రత్రిక ప్రతిక, కృష్ణప్రతి
క దేశమాత మొదలగు ఆంధ్రప్రత్రికలును, హిందూమొదలగు
ఇంగ్లీషుప్రత్రికలు రచ్చుచున్నవి. ఇందు తిక్కనపత్రిక భాం
డాగారము గూడ కలదు.

మ్యూనిసిపల్ మేనేజరు.

మ్యూనిసిపల్ మేనేజరుగ నున్న వేగూరి హనుమంత రా
వుగారు రావపుండువలన మృతివొందిరిని తెలుపుటకు చింతి
లుచున్నారము.

సిద్దిపురం సత్రం.

నెల్లూరునుండి ఆత్మకూరు ఉదయగిరి మొదలగు గ్రామ
ములకు పోవురోడ్డు వెంబడియున్న సిద్దిపురం సత్రమునద్ద చాల
యిబ్బందులు కలుగుచున్నవి. ధర్మకర్తల పగయిగామిమం
దు నికసించుచున్నారు. వారికియిబ్బందులు తెలియవుకాబోలు!

అద్దంకి వార్తలు.

(ఒక విలేఖకుని యొద్దనుండి)

వాయుశిథి.

అద్దంకి జూలై 17:—ఇచ్చట నింకవరకు వ్షము కురియ
లేదు. ప కు వు ల కు మేతలేదు. జనులు బహుసంకట ప కు
చున్నారు.

పాఠశాల.

ఈ గ్రామమునందు బోధపాఠశాలయున్నది. ఇంగ్లీషు
తెలుగు వ్రైమరీ దనుక చెప్పబడును. వ్రైమరీ పరీక్షలూ
తేరిన చాలమంది కుక్కువాండు ఇంగ్లీషు వైన చదువుకొనుటకు
వీలులేదు. గనుక యిచ్చట విద్యావ్యాపనము తక్కువ గాన
బోధపాఠ లోయర్ సెకండరీ పాఠశాలను వేట్టిన వాగుండును.

ఒక పురప్రముఖుని మరణము.

గ్రామవాస్తవ్యులగు పోలూరి దక్షిణామూర్తిగారు
వారుగు రోజుల క్రిందట ఆకస్మికమరణమును పొందిరి. వీరు
సదాచారసంపన్నులు. ఆత్మీయభాగ్యులగు భోజనమిడువారని
కీర్తి గాంచిరి. ఈ తాల్లాకాయంగు కృష్ణవరములో సుప్ర
సిద్ధులు, స్వస్థులు, పరోపకారపారిజులు అయి కాలము
గడపి స్వర్గయాత్రికు జనిరి. బహుమంది వీరి కుటుంబమునెడ
సానుభూతిని కనుపరచుచున్నారు.

భవరాశిప్రాశస్త్య.

ఈ ప్రాశస్త్య తయారు అగుచున్నది. 1. 50000 ల
రూపాయలకు కంట్రాక్టు చెరువు శ్రవ్యబడినది. కాలువలు
దీయచున్నారు. సుమారు 1000 యకరములు మాగాణి య
గునని వాడుక.

రాజమండ్రివార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖకునియొద్దనుండి.)

ధర్మ సత్రము.

రాజ మహేంద్రవరము జూలై 19:— మాయూరి
నుండి ధనశేష్యరమునకు బోవుదారిలో ప్రత్యేకము శ్రీలకౌర
కొకమిషనుఆస్తులి గలదు. ఇది గుంటూరు కుగ్గరు ఆస్తుతంత
ప్రఖ్యాతి: గాంచకపోయినను అనేక శ్రీలలు చుట్టుపట్ల గ్రా
మములనుండి చికిత్స పొందుచుందురు. ఆస్తులి యూరికి చాల
దూరముగ నుండుటచేతను, రోగుల కుపచారముచేయుటకు
వచ్చినవారికి నిల్పుట కక్కడ ఆస్కారము లేకపోవుటచేతను
పొరుగుగూరారు మిక్కిలి కష్టపడుచుండెడివారు. వీరి సౌకర్యా
ధము మా పౌర ప్రాముఖ్యులలో నొకరును వకీలును నగు బారు
నరసింహారావుగారు తమ తిల్లిదండ్రుల పేరిట రెండు వాటాలు
కట్టించిరి. ఈ సత్రము మొన్నటి 14 తేది సాయంతాలముమా
క తల్వరగు ఎల్వీవచారగారిచే తెరువబడెను. ఆ సమయమున
పౌరవ్యుల కందరికి నాహ్వానములు వచ్చి గొప్ప సభకూడెను.
ఆల్పాహ్వానములు జరిగి, దొరగారు సత్రమును తెరిచి, నరసింహ
రావుగారిని కొనియాడుచు నుపన్యసించిన తరువాత సభ కర
తాతధ్వజలతో ముగింపునకు వచ్చెను.

గ్రామ్యభాషా నిరసనము.

తక్కిన పట్టణములలో వలెనే మాయూరిలో కూడ
సామాన్యము మీద దెబ్బతీయబడుట, సభ చేసెదమని వారము
రోజుల క్రిందట నూరించిరి. ఆ సభ జరుగునను నుదేశముతో
మీ యు త్తరముకూడ ఆలస్యము చేసితిని. కాని సభ జరగ
లేదు. ఎప్పుడు జరుగునో తెలియదు. వైసురాయిగారి భార్య
చనిపోయిన విషయమును గురించి కూడ నిక్కడ నింకను
సభ జరుగ లేదు. మొత్తముమీద మా పౌరులు కొంతవరకు
నిద్రపోవు స్వభావము గలవారివలె గనుపట్టుచున్నారు.

శికింద్రాబాదు వర్తమానములు.

(ఒక విలేఖకుని యొద్దనుండి)

కాలమాసము.

శికింద్రాబాదు జూలై 18:—ఈ ప్రాంతములలో గడ
చిన మాసము దినములలో మంచి వ్షములు కురిసినవి. చుట్టు
పట్లం గల చెరువులు, పల్లములు, వావులు మన్నగునవి జల
పూర్ణములై:వి. ఆకాశముతయు జలవండుల పరివ్యాప్తమై
యింకను వ్షము కురియుచును చున్నది. రాత్రిందినములు
శీతల యుంఝూమారులములు నిరంతరముగ వీచుచున్నయవి.
మేఘమండలిచే బరిచ్చున్నదయిన నూగ్యని కాంతి చంద్రా
తప సాదృశ్యమును బొందినది. శ్రేష్ఠములయిన తీయమామిడి
పండ్లంకను అమ్మబడుచున్నవి.

హార్డింజిప్రభృతి.

హార్డింజిప్రభృతిగారి మరణవార్త తెలియగానే యిచ్చటి
కాద్యస్థానముల్నియును, దుఃఖినుననాగ్ధము మాయబడెను.
బొలారం పౌరప్రముఖులొక సభ కావించి తమ సానుభూతిని
హార్డింజి ప్రభువుగారికి తెలియజరిచిరి.

దివ్యజ్ఞానము.

మా సబ్బడిగారైన వావిలాల వేంకటవాధానులుగా
రిక్కడికి దయచేసిన వారిగ నిద్రాణంబయిన యీ ప్రాంతముల
వారి “దివ్యజ్ఞానసమాజోత్సాహము” తలయెత్త మొదలిడినది.
“హయిద్రాబాదు సయ్యుక్త సమాజము” ను నెలకొల్పి,
ప్రారంభోపన్యాసము లిచ్చుటకు “వాడియా”గారు గానుండిరి.
కాని యేకాగ్రణమునో వారికి బదులు నిన్న సాయంత్రము బీసెం
టమ్మగారేవచ్చి, వాడియాగారి పనిని నెరవేర్చి, యీ ప్రాంత
వాస్తవ్యులను దీవవాగ్దరణీ ప్రవాహతరంగముల నోలలాడించు
చున్నది. నిన్న సాయంత్రము “దివ్యజ్ఞాన” ధర్మములను గురించి
యొక గంటన్నరకాల ముపన్యసించెను. ఉపన్యాస సారాం
శము సర్వమతముల యొకమత్యము, సర్వమత దగ్ధముల సమ
త్వము, వివిధ మతముల యాదగ్ధాభేదము. మహమ్మదీయ
మత మండన ప్రాముఖ్యము నిన్నటి యుపన్యా
సమునందలి విశేషము. ఈపన్యాస మీమె గారేలనో యీ
దేశపు వేషమును ధరించినదిగాదు. సాధారణముగా బాబ్బా
త్య వృద్ధునితెలు ధరించునట్టిదొక కాశేయాంబరమును ధరించి
యుండెను. విభూతిం బూయలేదు. రుద్రాక్షులు కన్నడలేదు.
వై ను త్తరియమును లేదు.

నేటిసాయంతాలము “ఆధ్యాత్మికజీవనము”ను గురించి
యుపన్యసించెదరు. శివాసధానులుగారు తెలుగులో రేపుడి
వ్యజ్ఞానము “జగద్గురు” విషయము లుపన్యసించెదరు. ఈ సభ
లకు రావచంద్ర రావుగారును వారిభార్యయును వచ్చి వీసెం
టమ్మగారి పాదసమీపమునం దుపవిష్టులగుచున్నారు.

జాబులు.

I

గన్నవరం సబ్ రిజిస్ట్రారుచర్య.

అయ్యో,

గన్నవరం సబ్ రిజిస్ట్రారువారి ఆఫీసున కీమధ్య
నొకరోజున నకలు దరఖాస్తు నిమిత్తమై సబ్ రిజిస్ట్రా
రువారి ఆఫీసుకు పోతిని. సబ్ రిజిస్ట్రారువారు నకలు
దరఖాస్తును, ఫీజును పుచ్చుకొనిరి. ఆఫీసులో ఒకపాతకుర్చీ
యును, ఒక బెంచుట్లయును సబ్ రిజిస్ట్రారు వారి కెదు
రుగా వేసియున్నవి. వానివైన సాధారణముగా ఆఫీసులో
పరియుండినవైన జనులు కూర్చుండుదురు. ఇట్లు కూర్చుండుట
అనేక పర్యాయములు చూచితిని. నేనుకూడ పాతకుర్చీవైన
కూర్చుంటిని. అయిదు నిమిషములయిన తరువాత సబ్ రిజిస్ట్రా
రుగారు వచ్చి అచ్చటనే నిలువబడియుండిన ముగ్గురు నెద్ద
మనుష్యులను బల్లమీద దయచేయుట అని పలికిరి. అంతట
వారు బల్లపై గూరుచుండిరి. పిమ్మట నన్నచూని ఏమిపని
మీద వచ్చినావు ఎందుకు ఆక్కడ కూర్చున్నావు? అని అడి
గిరి. నేనంతట చిత్తము, నకలు దరఖాస్తు ఫారము ఫీజు తమ
యొద్దనే యున్నవి. రకీదు దయచేయించలేదు అని చెప్పితిని.
దీనిపై కన్నులెత్తజేసి భీకరమైన చూపుతోను, గంభీరమైన
ధ్వనితోను, ఇస్తా. పో, బైటపో! త్వరగా పో! అని కేకలు
వేసిరి. నేనంతట బైటకువచ్చితిని. బైటకువచ్చి రిజిస్ట్రారువారు
వైన చెప్పిన ముగ్గురిని కూర్చుండబెట్టి నన్నేల వెళ్లగొట్టి పరా
భవము చేసిరోయని వాకబుచేయ గా సదరు నెద్దమనుష్యులు
ఉదయంపూట శ్రీ సబ్ రిజిస్ట్రారువారి యింటవద్దకు వెళ్లి
దగ్గరం చేసినవచ్చిన వారలయి యున్నారని వారి తాలూకు
వారు చెప్పిరి.

గన్నవరం.

పురవాసి.

II

చాతుర్వర్ణ్య నువత్తము.

అయ్యో,

లోకమునందు మత మెట్లననరసె, అట్టులనే భగవ
ద్వీర్తితముగు చాతుర్వర్ణ్యము నవత్తము. వ్షభర్మాసక్తిగల
వాడుగాని దృఢముగు మతాభిమారియు గాడు. మతమనగా
అర్థముతెలియక వ్షభర్మము నశించినంత మాత్రమున మత
భర్మము నశింపదని పలుకుచున్నారు. మత భర్మమునకును
వ్షభర్మ మునకును పరస్పరసంబంధ మున్నది. కనుక యొకటి
నశింపగ మఱియొకటి నశింపదను మాట యనత్యము. ఈశ్వరో
సాననను బోధించు దానికి మతమనిపేరు. కనుకనే, అద్వైత
మతమని విశిష్టాద్వైత మతమని ద్వైతమతమని చెప్పచున్నారు.
శ్రీ శంకరో చాగ్యాదులు మతములను స్థాపించిరిగాని అనా
దిగనున్న వ్షభర్మములను మార్చినట్లుగాని అని యననర
మనిగాని యెచ్చటను బోధించి యుండలేదు. వ్షభర్మ
మక్కరలేదనుమాట పరమహంస విషయమైకదిగాని విషయముల
విషయమైకది గాదు. పరమహంసలుకూడ లోకమగ్యాదకు
భంగములేకుండ వ్షభోచిత భర్మప్రవర్తకులై యుండినట్లుకు
శాస్త్రములే ప్రమాణములు. మనశాస్త్రములు పరమాధికము
నకు భంగములేనట్లు బోధింపుచు వచ్చివి. కాని ప్రాపంచిక
సౌఖ్యమునకై నన్నింటిని విడచి ఉచ్చృంఖలముగా బ్రవర్తించ
డని చెప్పలేదు. ప్రకృతము కొందఱు జాతి
వివక్షలేక వెండ్లాడిన బలముచొచ్చి బలిష్ఠులగు వారిను
జనించుచురని చెప్పచున్నారు. పవిత్రమైన యుత్తమజాతి
యంగబుట్టి మధ్య మాంసాహారములను విడిచి సాత్విక పదా
ధకములను భుజింపుచుండు తమబిడ్డలను, దీనికి విపరీత
ప్రవర్తనగల వారికిచ్చుటకు బుద్ధి యెట్లుదయించునో, వీరికి
బలవత్తరమగు సుతత్తియందెంతి? చూశయో చదురరులు గ్రహిం
చుచురగాలే. ఇట్టి వివాదములు వీరి కిష్టమున్నయెడల ప్రతి
కాముఖమున ప్రచురించుటకంటె తమబిడ్డలను నొకయెటు
కకో లేక యొక కూరనుకో, బలముగల మఱియొక జాతి
వానికో గట్టు చప్పుడు కాకుండ నిచ్చి ముడివెట్టిన బాగు
గానండును గాని వెల్లడిగావాయుట హేయమని గొప్పవారు
తే. పకమానగ. గుట్టును గాడిదతోకలసిన కంచరగాడిద యు
త్పన్నమగును గాని గుడ్డమునకన్న మిన్నగు బలవత్తమగు జంతు
వుత్పన్న మెన్నటికిని గాను. మఱియు నన్నివ్షములు కలసి
వివాదా భోజనాదులయందు బ్రవర్తించుటకంటె ప్రాహ్మణా
దలలో నున్న యవాంతర భేదములను మాన్ప ప్రయత్నము
జేయుడని మొట్టకెట్టినను పెడచె విలెట్టి రిత్తప్రాతలు
వ్రాయుచుండురు.

కొండమొది నరసింహము.

TELEGRAMS.

REUTER'S TELEGRAMS.

Irish Home Rule.

The King's Portsmouth Visit Postponed.

LONDON, July 18.—The King postponed his departure for Portsmouth for the inspection of the fleet until the afternoon, owing to the developments of the Ulster situation. It is understood that His Majesty will receive Mr. Asquith in audience. It is announced that His Majesty will not inspect the fleet to-day. There was much disappointment at Portsmouth when it was announced that the King had been delayed. Vast crowds had gathered to watch the inspection.

Programme Carried Out.

The mobilisation, however, was carried out in bright sunshine, and the whole programme was gone through, except for the inspection. The airship and seaplane flights which were performed showed that the aeronautical branch of the navy has a great future.

Hopes of a Peaceful Settlement.

The political atmosphere is electrical. His Majesty's activities have stimulated the hope that the country is at last on the eve of peace. It is announced that Mr. Asquith, instead of going to Buckingham Palace, will accompany the King to Portsmouth as Minister in attendance. Despatches have been exchanged between the Palace and Downing Street. His Majesty has decided not to remain at Portsmouth for Tuesday as arranged formerly, but will proceed to London on Monday.

Communications Between Party Leaders.

Reports are current that communications have passed between Mr. Asquith, Mr. Bonar Law, and Sir Edward Carson, and that the body of moderate Liberals are working boldly for settlement. It is generally agreed that everything points to Monday being a most memorable day.

Optimistic Feeling Prevalent.

It is expected that Home Rule conversations will be continued over the week-end. Though an agreement was not reached yesterday evening, the feeling is still optimistic, being based on the idea that the hour for settlement has not yet arrived.

Press Comments.

The "Daily News" says that for the first time Parties were within measurable distance of peace yesterday. The deadlock related solely to the inclusion of Tyrone among the counties which Unionists wish to vote "en-bloc" on exclusion.

The "Daily Citizen" states that the spirits of the Nationalists suddenly rose yesterday and a surprising statement may be expected on Monday.

The "Morning Post" asserts that Mr. Churchill, Sir Edward Grey, Mr. Harcourt and the Marquis of Crewe are in favour of the clean-cut of Ulster, while Mr. Asquith and Lloyd George head the majority in the Cabinet in insisting on county option.

The "Daily Chronicle" says that the Cabinet is united in essentials and the fear of resignation is unfounded.

Speech of Mr. Runciman.

Home Rule Assured.

LONDON, July 19.—Speaking at Batley, Mr. Runciman President of the Board of Agriculture, said that the Home Rule was now an assured fact, and it was impossible for any Government either Liberal or Conservative to withhold it. Government hoped to launch Home Rule in an atmosphere of peace but it would not surrender to any pressure however great.

Press Views.

Ministerialist "Reynolds newspaper" says that Mr. Asquith's difficulty is the threatened revolt of four Cabinet Ministers, but in view of the loyalty of the Majority to the Nationalists there is some hope that the liberal party will not be shattered whatever happens.

His Majesty at Portsmouth.

The King and the Prince of Wales arrived at Portsmouth to-day and were accorded an ovation. They went on board the Royal yacht, around which aeroplanes circled.

LONDON, July 20.—The King and the Prince of Wales with Mr. Asquith, yesterday sailed past lines of Warships on Board H. M. yacht "Alexandra." The party boarded five vessels.

The Mexican Question.

Carbajal's Address to Diplomates.

LONDON, July 18.—MEXICO CITY.—Senior Carbajal to-day received the members of the diplomatic body. He informed them that he would omit no effort to re-establish peace.

Warships for General Huerta.

PUERTO MEXICO.—General Huerta has arrived here. The British and German Consuls have offered him the use of H. M. cruiser "Bristol" and the German cruiser "Dresden".

General Huerta Departs.

PUERTO MEXICO.—General Huerta is leaving here on board the "Dresden." It is understood that his destination is Jamaica.

Rebellions Against Constitutionalists.

MEXICO CITY.—General Orozco with 4000 men has started an insurrection against constitutionalists northward of Aguascalientes while followers of General Zapata who has been conducting the insurrection independently of the constitutionalists are pillaging and burning the villages in vicinity of the capitals.

Huerta Postpones Leaving.

PUERTO MEXICO.—Huerta has postponed his departure for at least one day, possibly several days, owing to his failure to find a vessel for friends anxious to accompany him. The number of Military refugees is increasing.

Madam Caillaux's Pilgrimage.

Madama Caillaux has been taken to the conciergerie and confined not far from Marie Antoinettes Dungeon. It has now been decided to admit a few privileged women to trial behind the iron railing out of the sight of the prisoner.

"Komagata Maru" Indians.

Provisioning Deadlock Continues.

LONDON, July 18.—The Victoria Government and the charterers and owners of the "Komagata" still refuse to accept the responsibility for provisioning the ship for her return journey. There are no signs of any preparations to sail.

Hindus and the Police Fight

LONDON, July 19.—VICTORIA.—Hindus on board the "Komagata Maru" beat off over hundred armed Vancouver police who to-day attempted to board the vessel and force her to sail for Hongkong. A number of police, including chief, were wounded by the missiles hurled from the deck. Another attempt to enforce the ship's departure will be made on Monday.

Later Report.

LONDON, July 20.—OTTAWA.—Government has instructed the Commander of Dominion Cruiser "Rainbow" to send a detachment of men to "Komagata maru" to reduce the Hindus on board to submission, with a view to their deportation on the "Empress of Japan" which is sailing on Thursday. The government has also taken legal proceedings against the Master and Charterers of "Komagata" for failing to carry out the deportation order.

Mr. Gandhi Leaves For England.

Tribute to Lady Hardinge.

LONDON, July 18.—CAPETOWN.—Mr. Gandhi has left for England. Replying to eulogistic farewells he referred feelingly to the death of Lady Hardinge and promised to convey to Lord Hardinge the condolences of the South African Indians.

South African Settlement.

With regard to the settlement of the Indian question in South Africa, Mr. Gandhi said that it had been conceived in a grand spirit. He appealed to Europeans to view the question from a humanitarian and imperial standpoint.

The Cotton Slump.

The American Ballot.

LONDON, July 18.—MANCHESTER.—The result of the ballot with regard to the proposed curtailment of working days in the mills of the American section of the Federation of Master Cotton Spinners will be announced on the 31st inst.

Argument for Curtailment.

At a mass meeting held yesterday Sir Charles Macara pointed out that looms were stopping in every direction. If the spindles continued to run, there would soon be absolute chaos. There was no doubt he said that the industry extended without regard to the growth of production, the supply of cotton, or the sufficiency or otherwise of workpeople.

Cotton Lock-out in Prussia.

Owing to a conflict between masters and men of the textile industry at Lausigh 30,000 men have been locked out.

Bulgarian Loan Sanctioned.

LONDON, JULY 18.—SOFIA.—The King has signed the German loan.

Sporting in England.

Bisley Rifle Meeting.

Prize Winners.

LONDON, July 18.—The following are the prize winners and their scores in the various sweepstakes at Bisley. Two hundred yards (34 shillings). Beaufort, score 35; five hundred yards, Darby 34. Six hundred yards (fifty-five shillings). Niemuchwalla 35; one thousand yards (thirty-six shillings and eight pence). Darby 32.

Inglis won the Donald Smith Cup with a score of 99.

Cricket.

LONDON, July 18.—AT LORDS.—Middlesex beat Essex by nine wickets.

AT TUNBRIDGE WELLS.—Notts beat Kent by 32 runs.

AT CHESTERFIELD.—Yorkshire beat Derbyshire by an innings and 48 runs.

AT NORTHAMPTON.—Warwick drew with Northampton but led on the first innings.

AT LEICESTER.—Sussex drew with Leicester, but led on the first innings.

Dosing of Race Horses.

Jockey Club's Significant Action.

LONDON, July 18.—At the instance of the Jockey Club Stewards, three placed horses at Sandown yesterday were detained and samples of their saliva were taken. Similar action was taken in the case of one winner at Newmarket on the 15th instant.

The American Cup.

Challenger Sails for America.

LONDON, July 18.—Sir Thomas Lipton's steam-yacht "Erin" and the new "Shamrock" IV, outward bound for America, passed the fleet off Spithead and were loudly cheered. Falmouth will be the yacht's last port of call on this side of the Atlantic.

Banquet to Sir Edward Clarke.

LONDON, JULY 18.—A brilliant banquet was held yesterday in Lincoln's Inn on the occasion of Sir Edward Clarke's retirement from the bar. Those present included members of the Cabinet and Judges.

Balkans.

Rumania.

5 Bulgarian Soldiers Killed.

BUKHAREST.—Five Bulgarian Soldiers have been killed in a sanguinary conflict on the Rumanian frontier.

A Court Martial at Smyrna.

Three Moslems Sentenced to Death.

LONDON, July 17.—CONSTANTINOPLE.—The Court martial at Smyrna has sentenced three Moslems to death, and four to imprisonment for life for murdering, and wounding the Greeks in an outlying village.

Mail News.

ADEN, July 19.—P and O "Caledonia" with outward Mails of the 10th inst. left for Bombay at 10 p. m. to-day.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press.)

Case Against Jaffer Joosab.

Advocate-General's Address.

BOMBAY, July 18.—In the trial of the Jaffer Joosab case at the Criminal Sessions of the High Court to-day, the Advocate-General, continuing his address, referred to Jaffer's speculations in American concerns under the name of Hassan Brothers, which he said was ostensibly done to keep his transactions secret from the directors. Practically, the whole of the Bank's funds were paid out by Jaffer to himself and his relations. All initiation on the part of the sub-committee of the Bank had been suppressed by Jaffer. On the recommendation of Jaffer, large loans were given out. It was immaterial, for the sake of establishing the charges of criminal breach of trust against Jaffer, whether the Hassan Brothers were his nominees or not. It was sufficient to show that large sums of money were paid out to them as loans from the Bank by suppressing the true state of the finances from the Board. No doubt the Board sanctioned also large loans on false information furnished by Jaffer. Even supposing the two Hassan Brothers at one time had some money, and did some business, was there any justification for advancing them from the funds of the Credit Bank, Rs. 75,000 as Jaffer did? The defence that it was advanced on the security of the Credit Bank shares could not hold water. It was not proved that the shares in question were held by the Credit Bank by way of security. It was also in evidence that the value of these shares were kept up by Jaffer. Mr. Jardine then explained to Jury the charges in respect of the second item of Rs. 16,000. He described the dealings between Jaffer and Kazi Kabud-din and stated that Jaffer's explanation of this peculiar transaction was no explanation at all.

TELEGRAMS.

Mr. Kemp Addresses Jury.

Mr. Kemp then addressed the Jury. He said the Jury was asked to convict on the evidence of three men, Hassan Ali, Ahmedbhai, and Aramba. The Advocate-General dropped one of his witnesses and relied on two. Then the whole fabric of the prosecution depended on the credibility of the two witnesses. They were interested persons in the witness box. They stigmatised everything as bogus that went against them.

Judge's Summing up.

The Judge's summing up occupied two hours in the evening, when the Court rose for the day.

All-India Weather.

The Monsoon's March and Forecast.

SIMLA, July 18. Rainfall has again diminished generally, but is still fairly widespread. There are indications of the formation of a depression at the head of the Bay. The temperature is low in Central India and in south-east Rajputana. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Chota Nagpur, east United Provinces, east Rajputana, the Central Provinces, Konkan, Bombay-Deccan, north Hyderabad, and local in Upper Burma, Bengal, Bihar, the west of the United Provinces, Gujarat, Central India, south Hyderabad, and north Madras coast. A few falls have also occurred in the east and the north of the Punjab, Mysore, Malabar, and in the east of Madras. The principal amounts of rainfall are:—Port Blair 6 inches, Tavoy, and Diamond Island 1½, Moulmein, Rangoon and Kyaukpau 1, Bassein and Akyab 3, Dibrugarh, Sibesar and Hasaribagh 1, Benares 2, Allahabad 1, Sialkot 1½, Udaipur and Mount Abu 1, Pendra 1½, Bombay 2, Ratnagiri and Marmagao 1½, Poona and Belgaum 2, and Calicut 1½.

FORECAST. — No great change.

SIMLA, July 19. Rain has again fallen over a great part of the country and has increased in amount in the Peninsula. Indication of the formation of a depression at the head of the Bay is slightly more marked. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, east Rajputana, Central Provinces, west coast of the Peninsula, Mysore and Madras Deccan, and local in Upper Burma, Assam, Bengal, Bihar, west United Provinces, east and North Punjab, Central India, Bombay Deccan and Hyderabad. A few falls also have occurred in Orissa, Chota Nagpur, east United Provinces, Gujarat, south-east Madras and North Madras coast. The chief amounts are:—Tavoy one and half inches, Moulmein two, Toungoo, Kyaukpau and Akyab one and half, Bhamo three, Calcutta, Murree and Jaipur one, Hoshangabad and Seoniore, Pachmarhi, Nagpur and Marmagao one and half, Karwar three, Mangalore and Mercara two, and Belgaum four.

FORECAST.—No important change.

Indian Ocean Report.

Pressure is still normal at Zanzibar and Seychelles, but in moderate excess at Mauritius. The immediate outlook is of a somewhat diminished rainfall.

Later Report.

SIMLA, July 20.—Widespread rainfall has again occurred. Indications of depression at head of Bay have disappeared. Temperature is high along northwest Frontier and normal elsewhere. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Orissa, west United Provinces, Central India, west Central Provinces, west coast of the Peninsula, north Hyderabad and north Madras coast, and local in Upper Burma, Assam, Bengal, Chota Nagpur, east United Provinces, east and north Punjab, Rajputana, Gujarat, Bombay Deccan, south Hyderabad and Mysore. A few falls have also occurred in Bihar, east Central Provinces, southeast Madras. Principal amounts are:—Port Blair and Rangoon one and half inches; Tavoy, Moulmein, Kyaukpau and Akyab two; Bhamo and Cherrapunjee two; Dibrugarh one and half; Jalpaiguri one; Sambalpur two; Chaibassa one; Gorakhpur one and half; Debra Dun and Chakrata one; Kotah two; Surat three; Neemuch two; Amraoti; and Chanda one and half; Ratnagiri one; Belgaum three; Hyderabad one and half; Mercara and Mangalore two; Calicut three; and Cochin and Cocanada one and half.

FORECAST:—Increase of rain in the Punjab.

In-Coming and out-going Mail Steamers.

Later Details.

Ships Officers Very Reticent.

BOMBAY, July 19.—The "Salsette" arrived in the harbour at 5 this morning after a terrible experience. It appears that she got into exceedingly heavy sea when her stokehold got flooded. This resulted in the practical stoppage of the engines, and as the way was lost the seas served her worst. Her head had to be turned towards Aden so as to keep her nose towards the huge sea, and she steamed at two knots (just enough to keep her under control) in this direction for a long while. Passengers are full of stories of seas breaking constantly right over the bridge and washing through the smoking room. Ship's officers are very reticent.

"Moldavia."

The Crew Take French Leave and Strike.

BOMBAY, July 19.—"Moldavia" which was brought up from Ceylon and was to sail with homeward mails at 9 this morning is still lying helpless in the harbour. It seems that the lascars crews are recruited for five years for the England Australia run. When the "Moldavia's" Crew got into the Bombay waters and smelt their home air they could not resist taking French leave. This may or may not be the whole truth of the matter, but what is an undoubted fact is that, when the ship was about to sail to-day, the whole stokehold and deck coloured Crew went on strike and trooped ashore.

"Morea" Next Weeks Incoming Mail Steamer.

Next week the "Morea" will have to bring the Mails here from Aden instead of sending them by "Salsette" and going direct to Colombo. Whether anything will happen to her Crew when she gets here we must wait and see.

"Moldavia" Not Yet Left the Shores.

The "Moldavia" arrived in Port at 10 A.M. this morning, but, as it needed coaling and provisions, it was detained and has not yet left with homeward mails though she is expected to leave shortly.

BOMBAY, July 18.—The commander of the "Salsette" has sent a marconigram stating that she will arrive in Bombay on Monday morning. The "Salsette" is proceeding to Bombay at ten knots an hour. The Commander states there is no need for anxiety. The above statement was given by the Acting Superintendent of the P. and O. Company in Bombay late last night. It is apparent from this message that the accident, which the "Salsette" met with, has not been fully repaired, and while the vessel can be expected here on Monday, the approximate hour of arrival cannot be fixed yet. In ordinary circumstances "Salsette" would have reached Bombay yesterday and returned to London to-day. So to minimise the delay in the despatch of the homeward mail the P. and O. steamer "Moldavia," Australia to London, has been diverted from Colombo to Bombay and she will arrive there to-morrow morning, sailing for Aden after passengers and mails are embarked.

arrival at Bombay Last Night.

BOMBAY, July 19.—The Mail steamer "Salsette" was signalled at 4-37 P.M. to-day. Mails and passengers will be landed at about 8 P.M. Up-country postal specials will leave at about 10 P.M.

Later Report.

BOMBAY, July 20.—The Mail Steamer was signalled at Bombay at 4-35 P.M. on Sunday, the 19th instant, and mails left Bombay by the postal express train at 9-40 last night.

China and Tibet.

A Contradiction.

CALCUTTA, July 18.—We are authoritatively informed by Mr. Ivan Chen, the Chinese Plenipotentiary at the Tibetan Conference, that he made no reference to the Simla Conference, or to the future Chinese policy in Tibet in the course of his acknowledgment at the dinner given in His Honour by the Chinese community of Calcutta at Wachu Club on Thursday night.

Mr. Ivan Chen's Departure.

Mr. Ivan Chen leaves Calcutta for Rangoon by the "Arankoja" on Sunday morning at 9 o'clock. At Rangoon he tranships for Singapore, where he takes steamer direct for China. Mr. Chen entertained the leading Chinese merchants of Calcutta to a dinner at No. 73 Lower Circular Road on Friday evening.

Future Negotiations.

Mr. Ivan Chen is unable to indicate the form of procedure which will be adopted with reference to future negotiations between China and Tibet from Pekin. If they are to take the form of notes interchanged between Pekin and Lhasa the settlement will take some time to arrive at. Questioned with reference to the reports of China-Tibetan skirmishes on the frontier of Kham, Mr. Chen stated that he had received no information as to the fighting or its result.

News in Brief.

BOMBAY.

A RAJA CHARGED.—Mr. J. Camell, Acting Presidency Magistrate, issued process to-day against M. Doss, Private Secretary of the Raja of Mahisadal and five others for wrongfully confining and voluntarily causing grievous hurt to a Mahomedan Akbar Hussain and against the Raja of Mahisadal for aiding and abetting. The complainant alleges that he was decoyed into a house and severely beaten in the presence of the accused.

SMOKE NUISANCE COMMISSION SCHEME.—The Bombay Government have sanctioned a scheme prepared by the Bombay Smoke Nuisance Commission for granting certificates of competency to stokers after examination. The scheme is purely voluntary and provides a monthly examination for certificates of two grades the lower being for the "ordinary stoker" and the higher for that of "tindal stoker." The Commission realized the difficulty of mill-owners obtaining efficient firemen. In order to encourage stokers to offer for examination, the Chief Inspector will give short, popular lectures on the best method of using fuel to secure economical and smokeless results and issue printed instructions in English and the Vernacular.

A Death Sentence Confirmed.

The Bombay High Court on the 17th July confirmed the death sentence passed on Madappa Kare, of the village of Madre, in the Sholapur district, on a charge of murdering four children, ages ranging from 5 to 17. The accused admitted his guilt, but said that he was infuriated by the parents of the children, who were the Patel and the Kulkarni of the village, for having incited two women to file suits against him. The suit resulted in depriving him of all his lands and bringing his family to the verge of starvation. To avenge himself, he armed himself with an axe and went to the Patel's field, where he found the Patel's three sons aged, 17, 11 and 9 years working a harrow. One after the other, he hacked them to pieces and then ran to Kulkarni's house, where he found Kulkarni's five year old boy playing, whom also he killed. The accused then surrendered himself to the police.

Northern India.

THE SARDA CANAL SCHEME.—The "Pioneer" says that it is expected that Sarla Canal scheme will shortly be re-submitted to the Government of India for consideration.

Bengal.

SYLHET, July 18.—The houses of a pleader and of a Clerk in the bonded warehouse have been searched to-day in connection with the Chittagong political murder.

Lyallpur.

The Lieutenant-Governor visited Lyallpur on Friday morning with the object of choosing a site for a memorial foundation which is to be built by the express wish of Sir James Lyall the former Lieutenant-Governor of the Punjab, and is to include the storage of drinking water for all classes of people and watering troughs or cattle. Sir James Lyall has most generously given Rs. 1,000 to meet the cost of this erection, the designs for which are being prepared by Mr. Sullivan the Architect to the Punjab Government. The work will be carried out by the Irrigation Department. Leaving Lyallpur, His Honour proceeded to Dharamsala yesterday via Pathankot by motor.

Burma.

LIEUT-GOVERNOR OF BURMA'S TOUR.—The Lieutenant-Governor, Burma, will leave Rangoon on tour by the S. S. "Chindwin" on the 4th August at 12-30 P. M. visiting Myanung Mya and Bassein. After a halt of two days, at the latter station His Honour and party will leave it on the 8th and arrive at Rangoon on the 10th and leave for Mandalay the same day reaching on the following day. After one week's stay at Mandalay he will tour to Maymyo arriving there on the 19th August.

Punjab.

SIMLA, July 18.—In view of the mourning at Simla it has been decided to devote to the charities in which Lady Hardinge was interested, a portion of the takings at the coming Simla Amateur Dramatic Club performances of the "Dollar Princess".

New Panjab Courts Act.

The notifications just issued, in consequence of the coming into operation of the new Panjab Courts' Act from the 1st August are comprehensive in character. The first notification brings into existence 21 Sessions Divisions in the divisions of Hissar, Karnal, Ferozepore, Amballa, Ludhiana, Jullunder, Hoshiarpur, Gurdaspur, Amritsar, Lahore, Montgomery, Sialkot, Jhelum, Gujranwala, Rawal Pindi, Attock, Mianwali, Shahpur, Lyallpur, Multan and Dera Ghazi Khan. Another notification appoints the Sessions Judges of certain of these divisions to be additional Sessions Judges for certain other divisions. The Session Judge of Montgomery will be additional Session Judge for Gujranwala and Lahore, that of Lahore for Montgomery and Gujranwala, that of Mianwali for Shahpur and Multan shall be District Judges respectively of Simla, Rohtak, Gurgaon, Kangra, Gujrat, Thang, and Muzaffargarh. In addition to this the district Judges of certain districts are created additional District Judges for certain other one or more districts. Such district Judges or additional District Judges may sit in either district for the disposal of cases. Notifications have also issued creating subordinate Judges of the 1st and 2nd Class and conferring those powers, as also those of a Munsiff of the 1st, 2nd and third class. It is declared that in certain districts named for the purposes of hearing certain appeals from Munsiffs of the 1st class they shall exercise the powers of a District Judge and that for purposes of the succession certificate acts subordinate Judges of either class shall exercise the functions of District Courts.

A Political Assassination. Police Deputy Superintendent Aimed at.

Culprits Not Traced.

DACCA, July 19.—At 7 O'clock this evening a political assassination took place here near the House of Babu Ruplal Das, a wealthy banker. Several shots were fired, one person being killed and another wounded. It is believed that the attempt was aimed at Basanta Babu, Deputy Superintendent of Police, who is reported to be unhurt. The police are taking very vigorous action. The culprits have not been traced.

Enquiries And Particulars.

CALCUTTA, July 19.—Enquiries here appear to connect Dacca assassination directly with the recent Chittagong political murders. The Deputy Superintendent referred to as Basanta Babu is believed to be Basanta Kumar Chatterjee of the Intelligence branch of the C. I. D. who left Calcutta about a fortnight ago for Dacca, in connection with the Chittagong assassination investigation.

Students Arrested.

DACCA, July 20.—Six students of the Tanti Bazar Homeopathic School have been arrested. Two of them have been released on bail and four are still in police custody. These arrests are in connection with the assassination of last night.

Later.

In connection with the assassination of last night, Rasik Ranjan Bhattacharjee, student of second year class in the Dacca College, and also Birendra Chandra Ganguli of the same class have been arrested with Rebati, the political suspect of Comilla. It is said that an orderly constable of Inspector Braja Bihari Barman saw the three young men together yesterday afternoon near the General Post Office where Rebati separated from the other two.

Mr. Justice Imam Confirmed.

CALCUTTA HIGH COURT.—Mr. Justice Hassan Imam is confirmed upon the Calcutta High Court Bench "vice" Mr. Justice Stephen who retires next November.

క ప హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.
దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన
ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన
ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింపు దగ్గు. శ్వాస
కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ
సము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు
దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ప హ రి చూ ర్ణ ము.

దిన్నడబ్బి 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బిల మందు గలది)
1-కి వెల రూ 2-0-0.

ఈ చూర్ణము వనమూలికలచే చేయబడినది.
దగ్గు, ఉబ్బసము, కాసపీనస, శైత్యజ్వరము మొద
లగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట
నుంచుకొనుట మంచిది.

క ల రా మా త్ర లు.

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా ప్లేగువలనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము.
ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విష
పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే
మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట
నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బి 1-కి రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బుర్ర విరేచనములు, జగట
విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి
ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే
నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును.
గుణము వెంటనే కనుపడును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట,
జిల, గోకుడు ఇండ్లు మొదలగునవి మానును.
దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ
బెరుగ గలవు.

గ జ్జి కి తైల ము.

వెల డబ్బి 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్య
ముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషబాధను గలిగించుచు
న్నవి. ఈతైలమును నాలుగుపూటలురాచిన తప్పక
పనిజేయును.

అమృతాంజనము డిపో, } 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి.
నెం. 9. జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

కలరాకు మంచిమందు?

తప్పకవిషాచి నివారించు!

ఎట్టి సమయమునం బెట్టుల ఈ బేషధనీయ చేయవలసి
నదియు, మందుబుడ్డికి చుట్టియుండు కాగితమువలన సులభ
ముగ తెలిసికొన నగును. అట్టివిధుల ననుసరించి ఉపయోగించి
బడు ఈ బేషధరాజము, మృత్యుస్వరూపమనదగు ఈక్రూర
వ్యాధిని వ్యజాయధమువలె గుణపరచు చున్నది. వేయేల!
వందలకొలది బుడ్లు కర్చుచున్నవి. ప్రయోజనముం గూర్చి
సమాచారమువచ్చుచున్నది. వెలగూడ స్వల్పమే. త్వరపడుడు.
కాపుదలకొరకు మనుషుండుగ తెప్పించి పెట్టిన ఎక్కుడు
ప్రయోజనమును బడయవచ్చును గదా! ప్రాణమునందాసక్తి
గల ప్రతివారను దీనిని తరుణమునం దుపయోగించి ప్రాణదాన
మును పొందుదురనుట నిక్కము, నిక్కము.

ఒక బుడ్డి వెల రూ. 1-0-0; డజన్ బుడ్లు వెల రూ. 10-0-0

ఆయుర్వేదభాషా నోరి. రామశాస్త్రి,
ఎ. కె. ఎ. సి.

ఆయుర్వేదనిలయ, బెజవాడ.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగమ్

మంచికాగితము!

శుద్ధపత్రిక!!

చక్కని అచ్చు!!!

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అరణా చీటిని పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0

డజను 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం.

పండ్లపాడి.

మోహినీతైలం.

వెల డబ్బి 1-కి 0-6-0

వెల డబ్బి 1-కి 0-2-0

5. తులముల నూనెగల

డజను 1-కి 3-8-0

డజను 1-కి 1-2-0

సీసా 1-కి 0-12-0

బి. పి. ఖర్చులు పోతేగూ.

అమృతాంజనం డిపో,

నెం. 9. జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

మండుల కేటలాగు ఉచితముగ పంపిండును.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్రపటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.

గొరువారు వెంటనే వాగును కొనవలయును.

9, జహంగీరు వీధి, బాద్మిపుర, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

ఇదియొక గొప్ప క్రియ నిమిత్తమైన తాయెను. దీని
ప్రభావ మత్వద్వ్యుత్పన్నము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ సురక్ష
ణకు కావు. 2 కలరా, అమృతాంజనం మొదలగు అంటు బాధ్య
ములను శోకనీయును. 3 భూతప్రేత పిశాచములను పాతనోలు
ను. 4 వ్యాధులు, పీడలు, అపదలు, గండములు తొలగిపోవును.
5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, బిళ్లలు, దెబ్బలు, హరించు
ను. 6 ఆరోగ్యము, అదృష్టము, విశ్వర్యము, బలము, సుఖము,
ఉత్సాహముగలుగును, 7 కర్మరక్షితువులు క్రియమిత్రువులగు
దురు. 8 నీవాదం గెలుచును. 9 సభకట్టు, సర్వజన వశీకరము.
10 నీవొక వ్యాపార, వ్యవహార, కార్యాగ్ర సమేతమై వెళ్ల
బోవునపుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్లన తప్పక జయమును,
లాభమును పొందగలవు. దానియందట్టి మహిమవున్నదని ఆరు
భవజ్ఞులు వేనోళ్లయ్యవిశ్వాసునట్లు వక్కాణించియున్నారు. ఇది
సర్వోత్తమ వేదమున నొక ఘోషాని మహాత్మునిచే గనిపెట్ట
బడినదేగాని కాలాచిత వేదదారులవలన గనిపెట్టబడినది
గాదు. శ్రీపురుషులు ఆ బాలవృద్ధులందఱును తెప్పించుకొని
ధరింపదగిన ఆ మూర్తమైన సుప్రకృతమైన రక్షితాయెను.
వేయేల! ఒక్కటి తీసుకొని పరీక్షించు. అది ఆనందసముద్ర
మున నిన్నీల లాడించుట నిజము.

తాయెను వెల రూ 1-8-0 లు మాత్రమే.

వలయువారు:— పి. రాఘవజనార్దనరావు,

మెన్మరిస్ట్ర యనిపి ట్యూట్, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

FREE! ఉచితము!! FREE!!!

ఉచితము! 10 కె.టి. బంగారు సులోచనములు!! ఉచితము!!!

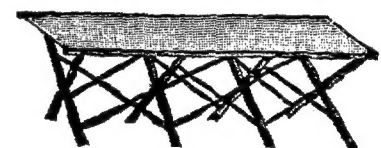
దర్బారుబాం, తలనొప్పులకు, పార్శ్వనొప్పులకు, కీళ్లనొప్పు
లకు, పురాణవాత, మేహనొప్పులకు, పక్షివాతములకు, దెబ్బలు,
పోట్లు, వాపులు, పుబ్బులు, దగ్గు, శైత్యమునకు, తేలు, తైల, మొ॥
విష జంతువులకాట్టుకు, పుండ్లకు, మంచిమందు. సీసా 1-కి
రూ 0-6-0. 12 సీసాలు రూ 4-8-0. 12 సీసాలు ఒకసారి
తెప్పించుకొనువారికి ఒక మంచి లీవరువానీ (తేలు గడియారము
గాని) లేక 14 కె.టి బంగారు పాతీగల పాంతును కలముగాని,
లేక ఒక 10 కె.టి బంగారు చలువ తైలబద్దముల సులోచనములు
గూడుతో గాని ఈ మూడులో యేదైన ఒకటి ప్రజంతుగా
బహుమానం ఇయ్యబడును. మా బంగారు సులోచనములు
యెచ్చుటకొన్న నరు 5-8-0 లుకు తక్కువ చిక్కనేడదు.
కొద్దికాలమువరకే యిచ్చెదము. త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
మంచి లీవరు (వాచ్) తేలుగడియారము ఉచితము.

14 కె.టి. బంగారు పాతీగల పాంతును కలము. ఉచితము!

జి. ఆర్. దాసు అండ్ కో., తణుకు. (కృష్ణాజిల్లా)

G. R. Dass & Co., Tanuku, (Kristna District.)

Gold Medal Camp Cot.



అమెరికా దేశములో చేయబడిన

క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపు మడతమంచము 1000 పానల బరువును
ధరించగలదు. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల
6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 8 అంగుళముల ధైర్యు.
మంచము ధర 9-0-0 మంచము మడిచిపెట్టు సంచి 2-0-0
దోమతెర 4-0-0 దోమతెర కర్రలు 2-0-0
ఈసానును అన్నింటితో పూర్తి ధర 16-8-0
ఆడ్యాన్స్ రెండు రూపాయలు పంపవలయును.

సానుగ్రి అమ్మబడు వర్తకశాల:-రామకోటి ఓల్డింగులో గలవు
ఉత్తరములు:—గోతా అందు కంపెనీ,

57, ఆదెప్పనాయక వీధి, (ఎ. పి.)

(1714) మదగాను. అన్నివారును.

భివిష్యత్.

(కయం రూ. 2)

జన్మ పత్రికా.

తమ పిడ్డల జనన సంవత్సరము, మాస, తిథి, వార,
జననకాలముల జక్కగా వ్రాసిపంపినయెడల మేమిచ్చుట
జననకాలమును నిర్ణయించుకొని జనన కందలి - అంశ కందలి
మహాదళ మొదలగునవి చేర్చి శిశువునకు జన్మనక్షత్రదోష
బాలారిష్ట, దోషము మొదలగునవి యుండినంతె విశ్లేషించి మై
కాంతి దానాదులంజేయుక్రియమున్న, మాతాశిశువర్తమాను
విచారించి శిశువునకు నిక ముందు నిన్నన సంవత్సరములలో.
నిట్టిగండములవలె రాగల విషయమును శిశువుయొక్క, ఆయు
వ్యవస్థాని విషయమునుసహ విశేషముగా వ్రాసి జన్మపత్రిక పు
సిద్ధపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయంత్రము.

ఈ మహాయంత్రము నొక ఖండితాయంత్రో తేల్చి నిర్ణ
పరిచి పిడ్డలకుం గట్టినచో 12 సంవత్సరముల వరకు రాగల
బాలారిష్టము ఖండితముగా పరిహారము గాగల.

బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మపత్రిక. వెల రూ. 2

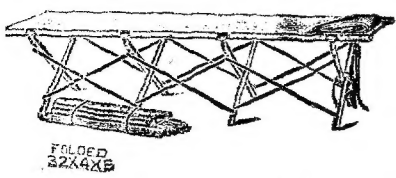
విలాస:- పి. హెచ్. ఎం. సిద్ధాంతములు.

నారసేనపల్లి (జిల్లా బళ్ళారి)

మా మనోహరమైన ముఖముగా

నిద్ర పోవలసినది.

ఇది 1000 పేజీల బయట పేజీలను కలిగి ఉంది.

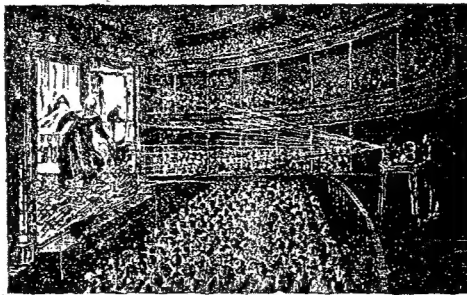


ప్రయాణము
మీరు పోయినను,
ఎక్కడ నైనా
పోయినను మీరు
దీనిని పట్టుకొని

దీనిని పట్టుకొని వాడుకగా ఉపయోగించు. దేశం చూడము
చేయమందు ఆసక్తిగల విద్యార్థులు, దీనిని గూర్చి గొప్పగా
జాణించుకొనుదురు. ఇది ఆమెకా కళమందు చేయబడినది.
6 1/2 అడుగులు పొడవు, 2 అడుగులు వెడల్పు. మడిచినప్పుడు
15 పౌండులకు మించిన బాధ్యులుగా కట్టుకొని చేతిపట్టుకొని పో
వచ్చును. ఒక చిన్న బాల్ బయటను దీనిని తీసి మడచవచ్చును.

ఇది మంచము 1-3/4, 8-0-0 దోమలై సామాను 2-0-0.
వెయ్యి పౌండుల బరువును ఈ మంచము మీద వేసినను సులభముగా
ధరించగలదు. చక్కని జుట్టితో చేయబడిన దోమలై 5-8-0
చిరునామా:— భాదర్ అండు యూనైటెడ్ బ్రదర్స్;
వాచ్ అండు కాక్ ఇంజనీరింగ్, మదరాసు.

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.



సుమారు రూ 600 లు ఖర్చు పెట్టినయెడల ఒక కాక్
బయస్కోపు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు సరిపడే ఫిలుములు
కొనగలరు. వాటితో వేలకు వేల ఆర్జించగలరు. ఆసంగతు
లన్ని మావద్ద మెషీను కొనువారికి ఒక పూటలో ఉచితముగా
వేర్వేదము త్వరగా భాగ్యవంతు లగుటకు ముంతకుమించిన
సుఖపు మార్గము మరిలేదు. పూరాసంగతులగుల క్యాటలాగును
మాచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. అలోచించకండి.
త్వరపడండి. కారనేషన్ బయస్కోప్ కంపెనీ,
హైదరాబాద్—121, పెద్దవీధి తిరువల్లి క్లబ్బి, (మదరాసు)
బ్రాంచి:—ఉర్దూ, గంజాం జిల్లా.

కమ్మమహాజన సంఘము ప్రకటన.

కమ్మమహాజన సంఘమువారివల్ల గత సంవత్సరములో
కొన్ని విద్యార్థి వేతనములు () యవ్వ
బడినవి. ఈ సంవత్సరము కూడా కొన్ని యవ్వబడినవి. గాన
కమ్మబీద విద్యార్థులు వారి గార్డీయనుల సంతకములతోడను
వారి పాఠశాలాధ్యక్షుల సర్టిఫికేట్లతోడను మరియితరులచే
యవ్వబడిన యోగ్యతాపత్రాలతోడను సహా ఈదిగువవారికి
దరఖాస్తులను పంపగలదులకు ఇందుములమున తెలియజే
యవచ్చును. ఈ దరఖాస్తులు జూలై నెలఖరులోగా
యోగ్యులైన చిరునామాకు చేరవలెను దరఖాస్తుల పర్యవసాన
మున్ను కార్య నిర్వాహక సంఘమువారి ఆలోచనమీద
తెలియజేయబడును.

సైక్రటరీ, కమ్మమహాజన సంఘము.

కవులము, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

AMRUTANJAN (RED)

A SOVEREIGN REMEDY.

FOR

Head-Ache, Rheumatism Neuralgia, chest Colds, Sprain,
Stiff joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache,
Backache, Cuts, Bruises etc.

PRICE ANNAS EIGHT ONLY.
FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS.

RINGWORM OINTMENT.
Positively Cures Ringworm and Dhobi itches in three applications.

PRICE ANNAS SIX ONLY.
Aromatic Tooth Powder.
Cleans Teeth, Stops Bleeding, Hardens gums, Taste pleasant.

PRICE ANNAS TWO ONLY.
CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS.

Amrutanjan Depot.
109, FRERE ROAD, BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రేరీరోడ్డు, భాదర్, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

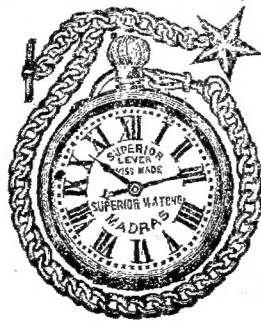
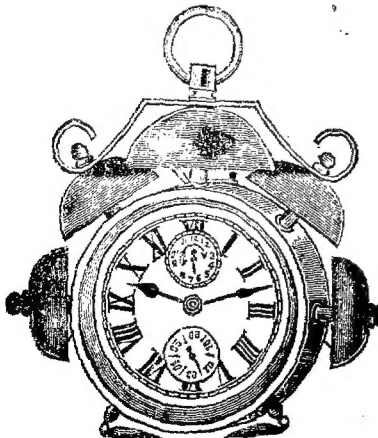
విమలబిల్లులుగల అలారం టయంపీను,

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యాండ్లువాచ్.

ఇదేమాదిరి గడి గోలునుతో సహా ధర రూ 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.

యారమును మేమిది దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

వ.ఆ.లో రప్పించి
నాలుగు రూపాయ
ల ధరకే పంపుచుం
టిమి. ఆతేమాదిరి
యిప్పుడును వేదనా
దల తుపయోగించు
నటుల నాలుగు
రూపాయలకే కా
వలసిన వారికి పంపె
దము.



ఈగడియారము డయలుమీద
మాకంపెనీ పేరు ఎత్తబడినది
తోను ముద్రింపబడియుండును.
ఇది చూచుటకుకందమై తలచిన
మును, దప్పుచూపుటను, గ్లాసు
దూమునుగల్గి మెరుగుపనులకు
దగియుండును. పెట్టెమూతలో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కించి యుండును. సీమ నుండి
మూత తయారచేయబడినది. గాన నెలకొనియున్న జిక్కుడు.
ఒకరొక్కరును దీయదురను తలంపుతో తక్కువ వేలనుంచి
లిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టిదియు, స్వల్పధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున చెలియును. ఇదివఱ
కనేక గడియారములు ఖర్చుయొకటొకటయినను సరి
యొక్కది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మాట్లాడుముననే యనే
కలుకొని సంతసింపదగిన వేలమాట లెందుకు?

ఈ చిర్రుమనందును వలె ఈగడియారమునకు విశ
అలారంబిల్లుల ప్రక్కనే ఆమెయుండును. మనమెన్ని గంట
లను తెలుపునవలయునో యన్ని నగంబులను నీ యలారములు
అయి. నొక పేరునుయమునందు చెవులకింపయిన ధర్మంతో
నూక నిదుర లేవజాలను. ఆశ్చర్యముల కాశ్చర్యమిది. ప్రతి
వాసును కొని యానందింపదగినది. 4-0-0.

వలయువారు:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్ట్ బాక్సు. నెం 167, మదరాస్, ఇ అనివ్రాయుడు.

పోస్టేజీ సహా ఉచితము.

వీరవర్ధరాజును మాలినియును.
ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుదెలిపియున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.
వైద్యకాశ్రీ. షణ్మకంక్ గోవిందజి.
ఆతంక నిగ్రహ జ్ఞానధారయము.
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితో పంచ 1-కి అత్తలారా
టమున కోర్వని కోడండ్ర ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ
మొకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.
మంచిసమయము! వేసవేలు కర్పవడినవి!! వెనుకదొరకపు!!

మేలైన జపాక పట్టు పంచలు



అనేక పంచలు కర్పవడినందున
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్ను
నాగరికతయున్న గలమేలైనజపాక
పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పో. మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చు
అకు పచ్చు, రోజా, మేళుకర్పం

ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాసునీయమైనట్టివి. త్వరపడుడు.
గి. మారనిడివిన్ని 24 మార వేడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0

డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాస్

FREE! అందరును దీనిని జడవలయును. **FREE!!**

ప్రతికూటాంబమునం దుండదగిన పుస్తకము.
అత్తలారాటమును కోర్వని కోడండ్ర ప్రలాపము.
(నందవకూర్పు) ఒక అణా తపాలా బిళ్లపంపువారి కుచిత్తును.
ఈయొగ్గునెల కడవఱకే ఈధరకు ఇవ్వబడును.
మిత్రులారా! మేమిగ్రంథమును గత ఏప్రిల్ నెలలో
ప్రచురించినపుడు అనేకలు మాకు మిక్కిలి తీసికొన్నందున
ఆగ్రంథము మేనెలలోనే ఖర్చుయిబోయినది. వెనుక వ్రాయ
వారలకు లేదని వ్రాయుటకు జింజిల్లి, మజల ముద్రించితిమి.
ఇదియును మనుషటికలెనే ఖర్చుగనని యెంచి మునుమున్ను
తమకు ప్రబోధించెదము. ఈగ్రంథముచే మేము లాభమంద
వలయునను కోరికలేనివారమని గ్రంథమును దెప్పించుకొన
వారలకందఱికి తెలియును. ఈగ్రంథము ప్రతిశ్రీలు జదివి
అత్తలయెడ కోడండ్ర కుండవలసిన మర్యాదయు, కోడండ్ర
యెడ అత్తల కుండవలసిన ప్రేమను గ్రహించి సుఖంబుండ
రను పరోపకార బుద్ధిచే నిది ప్రచురించెదము. కొద్దిపత్రు
ముద్రించుటచే ద్వరపడి తెప్పించుకొందురని సూచారిన.
చిరునామా:— ధనాల్ కంపెనీ,
నెం. 6, వెంకటేశమెట్రి వీధి, పాకార్ పేట, మద్రాసు